

OBČINA VITANJE

Grajski trg 1, 3205 Vitanje

Telefon: 757 43 50, Telefax: 757 43 51,

E-mail: info@vitanje.si

Spletna stran: www.vitanje.si

Uradne ure:

ponedeljek in petek: 8.00 - 14.00

sreda: 8.00 - 16.00

Izdajatelj: Občina Vitanje

Odgovorna urednica: Romana Holobar

Uredniški odbor: Slavko Vetrih, Viktor Jager,

Tone Ošlak, Srečko Fijavž

Lektorica: Marija Menih

Oblikovanje in tisk: Novice d.o.o.

Glasilo izhaja štirikrat letno

v nakladi 700 izvodov in je brezplačno.

Naslovnica foto: Tone Ošlak

KAZALO

3 BESEDA ŽUPANA

4 OBČINA DANES IN JUTRI

9 DRUŠTVA IN AKTIVNOSTI

20 VITANJE SKOZI ČAS

22 RAZMIŠLJANJA

26 IZ VRTCA IN ŠOLE

30 OBVESTILA IN SPOROČILA

*Naj božič bo miren,
novo leto pa zdravo,
božična radost up novih dni,
tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
soj zvezd in žar sonca
naj lepša vam dni!
Srečno 2012
želi župan občine Vitanje
Slavko Vetrih*

Izdelek in foto: Jožica Kurzman

In ne bo ga več nazaj...

Še malo in minilo bo leto 2011.

In ne bo ga več nazaj, nikoli več se ne povrne.

Izjemno hitro beži čas in zdi se, kot da je bilo včeraj, ko smo se poslavljali od lanskega starega leta.

Takrat smo, kot je pač običajno v predprazničnih dneh, izrekli obilje lepih želja, med katerimi je bila tudi tista – polna upanja, da bo v novem letu boljše...

Tudi letos ni nič drugače; prav je, da obstajajo želje in upanje.

Življenje pa itak gre svojo pot.

Ko ob koncu leta potegnemo črto, ugotovimo, da je seštevek skupek obojega, da je v preživetem poleg manj lepih trenutkov moč najti tudi dobršno mero zadovoljstva, posebej še, če nam je bilo dano odmerjeni čas preživeti v zdravju in miru.

Življenje, pravijo, je zabava, na katero pride veliko nepovabljenih gostov, kar pomeni nenehna presenečenja, ki pa niso vedno pozitivna...

Tudi nas so pri skupnem delu in tudi vsakega posebej obiskovali različni dogodki...

V skladu s proračunom in sklepi občinskega sveta smo skupaj uspeli realizirati večino načrtovanega in k temu celo kaj dodati...

- Izvedli smo program vzdrževanja krajevnih cest iz naslova »Sanacija po neurju« v vrednosti cca. 78.000 EUR. Dodatna izvenproračunska sredstva za te namene so bila več kot dobrodošel dodatek k proračunu in so posledično pripomogla k ureditvi več km makadamskih odsekov cest.

- Za potrebe zdravstvenega doma smo odkupili Mernikovo hišo, kjer bodo kmalu stekla dela za preureditev, kar pomeni trajno in dostojno prostorsko rešitev za potrebe zdravstva in zobozdravstva.

- Kljub nenehnim finančnim težavam smo bili primorani poravnati delež za nakup nadomestnih prostorov za LD Vitanje na Slapernikovem.

- Država je uredila del ceste od križišča oz. »Tišlarjevega mostu« do pošte, občina pa je bila primorana na tem delu poskrbeti za izgradnjo javne razsvetljave, pločnika in obnovo komunalnih vodov.

- Uredili smo tudi nekaj parkirišč in ostalih površin pred staro pošto.

- Z novo fasado se ponaša gasilski dom...

- Kraj je dobil nove poštne prostore, za kar gre zahvala Pošti Slovenije.

- Pošte ne bi bilo kam umestiti, če ne bi zrasel nov stanovanjski objekt, ki ga je zgradilo podjetje Kongrad iz Slov. Konjic.

- Poplačali smo za 83.000,00 EUR dodatnih del, ki so nastala pri izgradnji kanalizacijskega sistema na Štajnhofu.

- Zaradi zaprtja odlagalnega polja za odpadke v Slov. Konjicah je bilo potrebno sofinancirati investicijo v prekladalno ploščad in tehtnico.

- V zaključno fazo prehaja izgradnja širokopasovnega omrežja.

- Realizirana je bila glavna postavka za tekoče delovanje društev, delovanje šole, finančno izstopa delovanje vrtca, razdeljena so bila sredstva pomoči v skladu s predpisi za šport, kmetijstvo, kulturo...

- Poplačali smo obljubljena zneska v skupni vrednosti 8.000 EUR za obnovo cerkva sv. Antona in sv. Marjete.

- Poplačali smo 105.000 EUR zapadlih obveznosti podjetju VOC-Celje. V letu 2011 je zrasel tudi KSEVT; ni dokončan zaradi zdaj že znanih razlogov, pa vendar lani ob tem času še tu ni bilo ničesar...

- Držali smo obljubo in asfaltirali ceste v Zg. Breznu in

Dravški graben – Kušar, za nameček pa še obvoznico v Sp. Breznu.

- Cca 35.000 EUR je bilo potrebno vložiti v vodohran Tičnice, kjer smo bili primorani montirati avtomatsko dozirno napravo za klor in vzporedno izvedli kar nekaj posodobitev.

- V celoti smo realizirali program vzdrževanja gozdnih cest.

- V rebalansu proračuna je predvideno tudi poplačilo večine zapadlih terjatev iz preteklega obdobja, katerih glavna izhaja iz neažurnega dela računovodstva v preteklem letu.

- Izrabljam priložnost in povem, da sem v glavnem zadovoljen z delom občinskega sveta, ki je v glavnem večinsko podprl vse predloge in načrte.

Skupaj snujemo tudi prihodnost, kjer ostajajo skupni prioritetni cilji dokončanje investicije KSEVT, normalno delovanje Občine in zadostitev vsem skupnim sprotnim potrebam.

Kot vam je znano, bo treba za dokončanje Ksevt nameniti približno 30% lastnih sredstev.

Dokončna skupna vrednost objekta bo blizu realne cene objekta.

In bo na koncu tudi za vekomaj ostala v kraju.

Verjemite, da odločitev o dodatku lastnih sredstev ni vsečna nikomur, a na žalost ni druge poti kot najetje dolgoročne kredita in dokončanje investicije.

Hkrati seveda razmišljam, kaj bi bilo, če bi nam kdo na začetku za izgradnjo ponudil 70% sredstev in od nas pričakoval 30 % delež.

Verjetno ne bi pomišljali niti za hip in bi se odločili enako kot takrat, ko je bil obljubljen stoprocentni delež države.

Osebo sem mnenja, da bo po končanju del spoznanje o smiselnosti odločitev popolno in da bodo skupni napor poplačani z zadovoljstvom.

V okviru optimalnih možnosti in dokaj na realnih izhodiščih je zasnovan proračun za leto 2012 in kot tak zagotavlja zadostitev večine tekočih potreb, hkrati pa zagotavlja dokončanje investicij v že omenjeni Ksevt, dokončanje investicije, imenovane Zdravstveni dom, planiran je tudi nakup nepremičnin...

Veliko pridobiva center, manj podeželje. Gre za skupne pridobitve, seveda pa bomo skušali kljub pomanjkanju investicijskih sredstev usmerjati prizadevanja v posodobitve novih cestnih odsekov, v ureditev vodooskrbe, ureditev ravnanja z odpadki, kjer se nadajamo boljših rešitev z novoizbranim koncesionarjem.

Zaradi navedenih investicijskih vlaganj bo morala Občina v letu 2012 najeti kredite v skupni vrednosti dobrih 900.000,00 EUR. Na srečo se Občina v preteklih letih ni zadolževala, tako da je to v primerjavi z drugimi občinami v dani situaciji zelo dobrodošla prednost.

Še enkrat poudarjam, da bodo vsa najeta sredstva vložena v projekte, ki bodo ostali v kraju, ki hkrati pomenijo skupne dobrine in skupno zadovoljstvo, nove izzive in priložnosti. Vse odločitve in usmeritve so večinsko podprte v občinskem svetu, hkrati pa jim je dana širša podpora odborov, trške in vaških skupnosti.

Ob iztekajočem letu je tudi čas za želje. Otroci se vesele dobrih mož, si žele drobnih pozornosti in drobcenih darilc, zaposleni pričakujete »božičnico«, potihoma vedo, da bo srečnežev že letos in tudi v bodoče čedalje manj, doma pričakujemo toplino in prazničnega miru, letos seveda

➔ *upravičeno pričakujemo čimprej več reda in miru v naši državni politiki, vsi skupaj si želimo predvsem trdnega zdravja v letu, ki prihaja...*

Na Občini si želimo v novem letu čim manj presenečenj zaradi izpada sredstev na dohodkovni strani, čimmanj birokratskih nevšečnosti pri državnih institucijah, želimo si, da bi držali dogovori in pogodbene obveznosti. Božičnica se zaposlenim v občinski upravi nikoli ne izplačuje, prisotne so želje po kulturnem in dostojnem medsebojnem sodelovanju na vseh področjih, predvsem pa v kriznih situacijah, ko je glavnino moči potrebno namenjati nujnim rešitvam. Želimo si in če se želje ne bodo izpolnile, bomo tudi zahtevali, da se prekinejo neutemeljena obtoževanja in neargumentirane kritike ter podtikanja in širjenje neresnic. Želimo si potrebne modrosti pri sprejemanju odločitev, dobrega sodelovanja z vsemi, ki želijo dobro in napredek. Človeško je, da smo veseli vaših pohval, še več pa pomeni notranji občutek, da je storjeno nekaj dobrega in koristnega.

Ob tej priložnosti se zato zahvaljujem vsem, ki ste tako ali drugače izkazali zahvalo in priznanje našemu delu, enako se zahvaljujem vsem, s katerimi smo skupaj krojili in sprejemali odločitve, pa tudi poskrbeli za realizacijo vsega potrebnega.

Iz zapisnikov sej občinskega sveta

Na septembrski seji Občinskega sveta Občine Vitanje so svetniki sprejeli nov Odlok o javnem redu in miru v Občini Vitanje.

Pri obravnavi poročila o polletni realizacije občinskega proračuna 2011 je župan povedal, da predstavlja delno okvirno sliko poteka realizacije, ki pa je na dan obravnave že spremenjena, saj je bilo dogajanje v poletnih mesecih zaradi intenzivnejšega poteka investicij hitrejše. Predstavljena je bila realizacija investicij. Splošna ugotovitev je bila, da je realizacija manjša zaradi manjših prihodkov, kot so bili planirani. Prihodki iz naslova prodaje občinskega premoženja (nepremičnin) verjetno ne bodo realizirani zaradi manjšega povpraševanja po nepremičninah na trgu.

Turistično društvo Vitanje je na Občino naslovilo vlogo s predlogi za turistični razvoj kraja: Stara Kuzmanova žaga naj se preuredi v etnološki - žagarski muzej, Grajski trg 31 pa v kovaški muzej. Predlagajo izdelavo projekta za celovito ureditev športnega parka in ustrezno postavitve Olcarke in ureditev dodatnega športno rekreativnega poligona za osnovno šolo. Prav tako so pripravljene še dalje sodelovati pri uresničevanju turističnega razvoja kraja, saj je v trgu treba še marsikaj postoriti. Pri obravnavi pobud te vloge je župan svet seznanil z možnostmi Občine glede na posamezne točke pobud. Povedal je, da je pobuda, da se Kuzmanova žaga spremeni v muzej, že dolgo znana, da pa bi bilo potrebno preveriti, če se lahko pridobijo namenska sredstva na razpisu.

Občinski svet je bil mnenja, da se vzpostavi nadaljnji dialog o oblikah sodelovanja pri ureditvi muzeja v prostorih bivše Spodnje Kuzmanove žage. Sprejel je tudi ostale pobude. V razpravi o predstavljenih predlogih je bilo poudarjeno, da bi bilo potrebno spregovoriti o strategiji razvoja turizma v kraju, zato bo odbor za razvoj turizma in kmečkega turizma pripravil določena izhodišča in jih v zimskem času predlagal v splošno razpravo na temo: Kam v turizmu?

Vrtec Vitanje je naslovil na Občino vlogo za nujno rešitev problematike ustreznosti vode. Analiza stanja je pokazala, da takrat, ko vrtec ne obratuje nekaj dni, postane voda oporečna zaradi dotikajoče se skupne napeljave vodovodnih cevi za mrzlo in toplo vodo. Najbolj učinkovita in najmanj moteča za delovanje vrta bo rešitev napeljati mrzlo vodo povsem na novo, ločeno od toplih cevi. To bo prioriteta naložba v investicijsko vzdrževanja, zaradi česar bo potrebno preložiti želeno lakiranje parketa na kasnejši čas.

Župan je predstavil vloge nekaj občanov za sofinanciranje privatnih cestnih priključkov do domačij in hiš. Povedal je, da je na pobudo svetnikov občinski svet v prejšnjem sestavu za vzpodbujanje urejanja cest sprejel sklep, po katerem se iz občinskega proračuna sofinancira določen delež stroškov priprave in asfaltiranja privatnih cest do domačij in dvorišč. Tokrat je občinski svet z večino glasov (10 ZA, 1 VZDRŽAN) sprejel

Ko me pot zanese po prijaznih krajih naše občine, me povsod navdaja prijeten občutek. Sorazmerno daleč nazaj mi seže spomin in primerjalno s tistim časom, moramo priznati, ste s svojim trdim delom uspeli postoriti izjemno veliko, vsak na svojem zasebnem področju. Naše podeželje kaže izjemno lepo podobo, urejenost in zadovoljiv, če ne celo zavidljiv gospodarski napredek. Sam center, naše skupno ogledalo, je naš skupni biser, v katerem se udejanjajo naša skupna prizadevanja, ki bodo nedvomno bistveno krojila našo prihodnost.

Ko se naši domovi odenejo v belo kopreno in v polnem sijaju zažare praznične luči, vam zaželim, da pozabite na vse skrbi in težave. Užijte obilje božičnega miru in novoletnega veselja, naj vas v novo leto vodi trden in zdrav korak, naj vas na vaših poteh spremlja sreča in čimveč osebnega zadovoljstva.

Naj božič bo miren, novo leto pa zdravo, božična radost up novih dni, tisoč in tisoč zvezd je nad nami, soj zvezd in žar sonca naj lepša vam dni!

Srečno 2012

želi župan občine Vitanje
Slavko Vetrih

SKLEP: Občina Vitanje bo sofinancirala asfaltiranje priključkov cest od glavne ceste do dvorišč gospodinjstev za tiste investicije, za katere se bodo lastniki in koristniki soglasno dogovorili in predhodno na lastne stroške pripravili podlago. Delež sofinanciranja od izhodiščne cene za m2, ki jo kot najnižjo doseže Občina v tistem letu na razpisih za asfaltiranje občinskih cest, se določi glede na sledeče pogoje:

- 50% stroškov asfaltiranja 3 m široke ceste za priključke, dolge 400 m in več,
- 50% stroškov asfaltiranja 3 m široke ceste za priključek, dolg do 400 m, če so na ta priključek vezana vsaj tri gospodinjstva oz. več,
- 30% stroškov asfaltiranja 3 m široke ceste za priključke, dolge od 100 m do 400 m, ne glede na število priključenih gospodinjstev,
- 20% stroškov asfaltiranja 3 m široke ceste za priključke, dolge do 100 m, ne glede na število priključenih gospodinjstev.
- Stroški za asfaltiranje dvorišč gospodinjstev se ne sofinancirajo.
- Vse ostale pogoje in zahteve bo določila razpisna dokumentacija posameznega razpisa v proračunskem letu.

Glede ponovnega odprtja poslovalnice banke Celje je župan povedal, da je po informacijah iz uprave banke majhna verjetnost, da bi poslovalnico ponovno odprli, saj so stroški v primerjavi s pričakovanim prometom previsoki. Po krajši razpravi je občinski svet sprejel sklep, naj občinska uprava dogovori termin za razgovor s predstavnikov Občine Vitanje s predstavniki Banke Celje.

Javno komunalno podjetje Slovenske Konjice je dalo pisno obvestilo o odvozu mešanih komunalnih odpadkov na odlagališče Pragersko. Glede odlaganja kosovnih odpadkov v Zbirnem centru Vitanje JKP Slov. Konjice ne izpolnjuje zahtev po ureditvi zbirnega centra in nadzoru odlaganja po sklepih občinskega sveta kljub večkratnim pisnim in ustnim opozorilom občinske uprave. Postopek razpisa za podelitev koncesije v občinah Zreče in Vitanje je bil zaključen. Izbran je bil najcenejši ponudnik: Saubermacher.

Pri obravnavi poteka izgradnje KSEVT-a so govorili o problemih pri dokončanju izgradnje in zagotovitvi plačila KSEVT-a. Odbor za premoženje je razpravljal o nastali situaciji in sprejel načelno stališče, naj se objekt v vsakem primeru dokonča in naj se poskuša v reševanje problema vključiti sofinancerja, to je kulturno ministrstvo.

Po razpravi so svetniki soglasno podprli stališče odbora za premoženje, naj se izgradnja KSEVT dokonča. Če bo neizbežno potrebno, bo Občina Vitanje, ki do sedaj še ni prispevala svojih sredstev, dodala nujni delež za plačilo izvedenih del pri izgradnji KSEVT v skladu z zakonskimi možnostmi in po predpisanih postopkih.

Na novembrski seji je občinski svet obravnaval predlog Javnega zavoda

Lambrechtov dom za soglasje k novi ekonomski ceni socialno varstvene storitve pomoč družini na domu. Potrjena je bila predlagana cena v višini 16,18 EUR ob delavnikih in 17,72 EUR ob nedeljah in praznikih. Ta cena velja od 1.11.2011. Ob delavnikih znaša subvencija občine 11,68 EUR, prispevek uporabnika je 4,50 EUR. Ob nedeljah in praznikih pa je subvencija občine 9,16 EUR, prispevek uporabnika pa 8,56 EUR.

Pri obravnavi predloga rebalansa proračuna Občine Vitanje za leto 2011 je občinski svet sprejel mnenje odbora za premoženje, ki se je z njim strinjal in ga v celoti potrdil.

Pri prvi obravnavi predloga proračuna za leto 2012 je odbor za premoženje ugotovil, da se proračun v globalu večja na račun številnih investicij. Na prihodkovni strani še marsikaj manjka in po mnenju odbora bo potrebno zagotoviti še kakšnih 100 do 150 tisoč EUR za posodobitev cest. Po pričakovanjih bo drugo leto KSEVT končan, potrebno pa bo urediti še zgornji del trga, šolo in druge javne ustanove. Nadaljevati je treba postopno urejanje cest po programih vaških skupnosti. Pri možnostih prodaje premoženja je glede na pretekle izkušnje malo verjetnosti za uspešno prodajo, v primeru interesa pa se ta še vedno lahko vključi v proračun. Odbor za premoženje je mnenja, da je v primeru potrebe kredit smiselna za res pomembne projekte, ki pomenijo razvojno prioriteto občine, in ne za sprotne redne izdatke proračuna ali za ceste. Občinski svet se je strinjal in potrdil stališče odbora, da se ceste izvajajo po programu in po zmožnostih investiranja vsakoletnega proračuna. Tako naj bi bili, če bo tako odločil občinski svet, za naslednje leto na vrsti nasutji cest na Bukovi gori in v Sp. Doliču. Po razpravi so svetniki odločili, da je smiselno na odborih obravnavati le tiste postavke, ki se bistveno razlikujejo od lanskih, zbrati konstruktivne predloge, ki vključujejo tudi načrt, kako in kje v integralnem proračunu pridobiti tista sredstva, ki bi jih na določeni postavki povečali. Občinski svet je predlog proračuna za leto 2012 v prvem branju potrdil.

Iz zapisnikov sej svetov vaških skupnosti

Svet Vaške skupnosti Hudinja se je na seji konec oktobra seznanil s potekom investicije KSEVT, ki bo predvidoma končana v spomladanskih mesecih. Na temo izgradnje in dokončanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij je g. Miran Mihačević pojasnil potek dela. Na Hudinji bo 40 priključkov in bodo kmalu prikllopljeni, zato je nujno, da vsi vrnejo podpisane pogodbe Tritelu. Modemi se bodo nameščali v kletih in v podstrehah, nadaljnjo napeljavo pa izvedejo naročniki sami. V primerih, kjer gospodinjstvo nima hišne številke, mora le-to pridobiti, sicer bo obravnavano kot območje sive lise, kar bo povezano z višjimi stroški. Sklep sveta Vaške skupnosti Hudinja je bil poziv Telekomu, da da podrobno poročilo o priklopu širokopasovnega omrežja v decembrski številki Vitanjčana. Svet se je seznanil s potekom priprave ceste Dravšenk – Kušar na asfaltiranje, ki je predvideno po 1. novembru. Na predlog Marine Karo za odpis stare občinske ceste in vzpostavitev nove, ki je v uporabi, je župan napotil predlagateljico, naj naslovi na občinski svet vlogo za pridobitev soglasja lastnika. Podobno naj se ravna tudi v primeru ceste pri g. Potočniku.

Svet vaške skupnosti je v plan za naslednje investicije asfaltiranja predvidel cesti Ledijek - Sv. Vid in odsek Dravški graben – Hrastnik – Vovk. Pod točko Razno so se člani sveta vaške skupnosti pogovarjali o prodaji Rakovca, predlogu KTD Sv. Vid za obnovo žage v Rakovcu in ureditvi okolice, o pripravljenosti zimske službe na zimske vremenske razmere, o družbi Saubermacher, ki je prevzela odvoz komunalnih odpadkov, in o poskusni čistilni napravi na Hudinji.

V začetku meseca novembra sta skupaj zasedala **sveta vaških skupnosti Vitanjsko Skomarje in Ljubnica – Bukova gora** z namenom združiti razprave skupnih problemov. Obe vaški skupnosti sta se dogovorili, da je potrebno nemudoma skupno modernizirati cesto Vrhovnik – Mavčeva rida na celotni trasi na razdalji 2,3 km. Razlogi so: avtobusna proga, možnost cenejše pridobitve peska pri planiranju »Ovčarjevega travnika«, kar poceni investicijo, obe vaški skupnosti sta pripravljene sodelovati z denarnimi sredstvi, celotna trasa ceste je urejena in odmerjena. Župan je pohvalil pripravljenost obeh vaških skupnosti za skupno reševanje problema, izrazil pa je skrb in dvom o možnosti takojšnjega začetka del, saj se občina srečuje z manjšim pritokom denarnih sredstev od pričakovanega zaradi vplivov recesije. Zaradi številnih potreb po reševanju perečih problemov

Pri izgradnji KSEVT-a se Občina kot investitor vsakodnevno sooča z grožnjo, da morda investicija ne bo dokončana. Zaradi različnih situacij je potrebno dnevno vložiti vse napore in moči, da projekt še poteka. Projekt je že prestal tri revizije, katerih rezultati so bili zadovoljljivi.

Nadzorni odbor je pregledal dokumentacijo o projektu. Ugotovil je, da je bil izvajalec CMC pravilno izbran. Tudi pri pregledu nadaljnjih postopkov so člani NO ugotovili, da pri vodenju projekta pri občinski upravi ni bilo nepravilnosti, kar je potrdil tudi pregled predstavnikov ministrstva za kulturo. Nadzornemu odboru gre zahvala za obsežno in temeljito opravljeno delo.

Od Razvojne agencije Savinjske regije je občinski svet prejel v obravnavo predlog odloka o ustanovitvi Razvojnega sveta Savinjske regije, ki ga je po krajši razpravi potrdil.

V nadaljevanju seje je bil predstavljen razgovor predstavnikov Občine s predstavniki vodstva Banke Celje, na katerem so izvedeli, da poslovalnica Banke Celje v Vitanju zaenkrat ni ukinjena. Dosedanje prostore prodajajo, za naprej pa razmišljajo o najemu drugih prostorov za poslovalnico. Odločitev bo sprejeta do novega leta.

Župan je obvestil svetnike o zaključevanju preplastitve cest v Breznu in na Hudinji. Predsednik sveta vaške skupnosti se je zahvalil občinskemu svetu za prizadevanja za asfaltiranje ceste v Zg. Breznu in povabil na odprtje, katerega datum bo še naknadno določen.

Na opozorilo o slabem stanju ceste Skarlovnik – Jeseničnik je bilo pojasnjeno, da je to gozdna cesta, ki so jo pri podiranju drevja v gozdu poškodovali izvajalci sečnje, naročnik del pa jo je dolžan tudi sanirati.

Predsednik sveta vaške skupnosti Hudinja je izrazil zahvalo občinskemu svetu in občinski upravi za preplastitev ceste Dravšenk – Kušar in ustrezno in pravočasno pripravo cest na zimo.

Iz zapisnikov sej povzela Romana Holobar

v občini bo k modernizacija potekala postopoma. Svet vaške skupnosti je pozval Občino Vitanje k izdelavi predračunov za pripravo podlage po varianti, da bi pridobili pesek od planiranja »Ovčarjevega travnika«, in po varianti, da bi dobili pesek od drugod, še pred sprejemanjem proračuna za leto 2012 in k zagotovitvi sredstev v višini 50.000 EUR v proračunu naslednjega leta za pripravo podlage. Svetniki obeh vaških skupnosti so sklenili imenovati skupen gradbeni odbor za koordinacijo in pobiranje denarnih sredstev in se zavzeli za sklenitev dogovora med Alojzom Ovčarjem in Občino Vitanje o obsegu koriščenja materiala in sanaciji izkopa pred pričetkom del. Za asfaltiranje se bodo zavzeli v planu za leto 2013. Alojz Ovčar je izrazil pripravljenost, da odstopi material po pisnem dogovoru, ki bo tudi občino zavezoval k sanaciji izkopa, da ne bo kakšnih problemov z inšpektorji.

Pri obravnavi cestnih označb so svetniki sklenili določiti točni lokaciji za takojšnjo postavitve znakov za označitev obeh naselij in označb smeri proti Zrečam in Rogli. Prav tako so se dogovorili, da bodo sodelovali z Vladom Črečkom pri izdelavi smerokazov in označb za hiše, katerih postavitev se planira v letu 2013. Na vprašanje o izvedbi sekundarnih priključkov na širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij je župan povedal, da je bil na nedavnem sestanku sklenjen dogovor med Tritelom in Mobitelom o pospešitvi del na terenu z aktiviranjem dveh delovnih skupin. Predpogoj za delo izvajalca pa je podpis pogodbe in plačilo 230 EUR za izgradnjo povezave do mesta priključitve.

Na pobudo Emila Kričaja za posodobitev ceste Vitanje – Tičnica – odcep Krajnceva delavnica – Tujšnikova kapela (cca 400 m) kot splošno uporabne sprehajalne poti je župan obljubil postavitve košev za smeti in obnovo klopi, pri modernizaciji pa je izpostavil problem morebitne lastnikove prepovedi vožnje po zemljišču Dominika Makovška. Potrebno bo doseči dogovor in ob morebitnih možnostih zagotoviti določena sredstva v proračunu za omenjeno cesto.

Pod točko Razno so svetniki razpravljali še o moteči postavitvi ograje pri Avgustu Hrovatu, o potrebi obrezati smreke pri (pohvalno) postavljeni ograji pri Pavlu Črešnarju, o potrebnem popravilu ogledala pri Prevol-ski kapeli, o možnostih sanacije plazu pri »Ibarčniku« in o zimskem vzdrževanju cest.

Iz zapisnikov sej svetov vaških skupnosti povzela Romana Holobar

SAUBERMACHER se predstavi

Posredujemo Vam gradivo za predstavitev družb Saubermacher ter novega načina izvajanja gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov, obdelave mešanih komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju Vaše občine.

*Direktor:
Rudolf Horvat, univ. dipl. prav.*

PREDSTAVITEV MATIČNEGA PODJETJA SAUBERMACHER

Matično podjetje Saubermacher je bilo ustanovljeno v letu 1979, v Gnasu na Avstrijskem Štajerskem, kot družinsko podjetje za zbiranje, prevoz in odlaganje odpadkov. Posebna značilnost je uvajanje ločenega zbiranja odpadkov na izvoru njihovega nastajanja (Bio Pa S sistem), ki se kot sistem ravnanja z odpadki v Srednji Evropi pojavlja prvič.

Po letu 1990 je matično podjetje dejavnost ravnanja z odpadki začelo razširjati na območja sosednjih držav in tako je do danes preraslo v največje zasebno podjetje v Srednji in Jugovzhodni Evropi, saj ima 4.000 zaposlenih, dejavnost izvaja v 1.600 občinah, v 9 državah (Avstrija, Slovenija, Hrvaška, Srbija, Makedonija, Madžarska, Češka, Romunija in Bolgarija), v stalnem obratovanju ima čez 750 specialnih vozil za zbiranje in prevoz odpadkov, razpolaga pa tudi s sodobnimi objekti ter napravami za ravnanje z odpadki (odlagališča odpadkov, sortirnice, obrati za proizvodnjo alternativnih goriv iz odpadkov, kompostarne, obrati za predelavo nevarnih odpadkov...).

Trofaiach, center za predelavo nevarnih odpadkov

Frohnleiten, obrat za mehaniko in biološko predelavo odpadkov

Retznei, obrat za pripravo alternativnih goriv

SAUBERMACHER V SLOVENIJI

Prvo sodelovanje na področju ravnanja z odpadki v Sloveniji je matično podjetje Saubermacher vzpostavilo v občini Lenart v letu 1990, z uvajanjem ločenega zbiranja odpadkov, v sodelovanju z zasebnim podjetjem Transport servis Letnik iz Lenarta, s katerim je v začetku leta 1991 ustanovilo skupno podjetje Letnik – Saubermacher d.o.o.

Na podlagi pozitivnih izkušenj iz občine Lenart sta matično podjetje Saubermacher in Komunalno podjetje Komunala iz Murske Sobote ustanovila v letu 1991 skupno mešano podjetje Saubermacher – Komunala d.o.o.

Ker je bilo za ločeno zbiranje odpadkov v Sloveniji vse več zanimanja, je matično podjetje v letu 1991, ustanovilo tretje podjetje, in sicer Saubermacher Süd d.o.o., z namenom koordinirati aktivnosti med podjetji Saubermacher v Sloveniji in matičnim podjetjem v Avstriji ter za komercialne aktivnosti na slovenskem tržišču.

V času do 1996 je potekalo intenzivno uvajanje ločenega zbiranja v več slovenskih občinah (Maribor, Velenje, Šoštanj, Ormož, Pesnica, Ruše, Rače – Fram, Piran...).

Matično podjetje Saubermacher je v letu 1998 skupaj

z občino Puconci ustanovilo četrto podjetje Saubermacher Puconci d.o.o., katerega namen je vodenje aktivnosti za izgradnjo regijskega centra za ravnanje z odpadki v Puconcih ter za kasnejše upravljanje s tem centrom.

V sodelovanju s Podjetjem za urejanje prostora iz Velenja in matičnim podjetjem Saubermacher je bilo v letu 2002 ustanovljeno peto podjetje PUP – Saubermacher d.o.o.

Da bi razširili paleto storitev in območja delovanja, je matično podjetje Saubermacher v letu 2005 kupilo podjetje Rumpold v Avstriji, ki je bilo še posebej specializirano za ravnanje z nevarnimi odpadki. Na ta način sta se prej navedenim podjetjem Saubermacher v Sloveniji pridružili še podjetji Čisto mesto d.o.o. iz Ptuja in Eko les d.o.o., prav tako iz Ptuja.

Do razširitve dejavnosti v Sloveniji je prišlo tudi v letu 2006, ko je matično podjetje kupilo podjetje Karbon d.o.o. iz Velenja ter Center za ravnanje z odpadki Vrhnika.

Danes, po več kot 20 letih, so za ravnanje z odpadki v Sloveniji ustanovljene naslednje družbe oz. so z njimi lastniško povezane družbe:

- Saubermacher Slovenija d.o.o. iz Murske Sobote (ravnanje z odpadki v 12 občinah oz. za cca. 60.000 prebivalcev),
- Saubermacher& Komunala d.o.o. iz Murske Sobote (ravnanje z odpadki v 12 občinah oz. za cca. 59.000 prebivalcev),
- PUP– Saubermacher d.o.o. iz Velenja (ravnanje z odpadki v 8 občinah oz. za cca. 56.000 prebivalcev),
- Čisto mesto d.o.o. iz Ptuja (ravnanje z odpadki v 17 občinah oz. za cca. 76.000 prebivalcev),
- Saubermacher Puconci d.o.o. iz Puconcev (vodenje aktivnosti financiranja in izgradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki Puconci),

- Center za ravnanje z odpadki Vrhnika (začasno skladiščenje odpadkov, kompostiranje bioloških odpadkov, sortiranje ločenih frakcij in embalažnih materialov),
- Karbon iz Velenja (razgradnja izrabljenih motornih vozil) in
- Ekologija iz Kranja (ravnanje z nevarnimi odpadki).

V vseh družbah je zaposlenih 371 delavcev, ki dejavnost izvajajo v 51 občinah, za cca. 4.000 strank iz proizvodnje, obrti in storitvenih dejavnosti, s 110 specialnimi vozili. V letu 2010 so prevzeli cca. 300.000 t vseh vrst odpadkov.

PREDSTAVITEV DRUŽBE SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o.

Družba Saubermacher Slovenija d.o.o. v sedanji organizacijski obliki je bila ustanovljena 2. julija 2007, z združitvijo družb Saubermacher Slovenija d.o.o., Letnik – Saubermacher d.o.o. in Eko les d.o.o. Z združitvijo treh družb je prišlo do združitve dejavnosti, znanja, kadrov, opreme in objektov za ravnanje z odpadki s ciljem, da se zagotavlja racionalno, hitro, strokovno in fleksibilno poslovanje s strankami.

Družba izvaja naslednje storitve :

- priprava predpisov s področja ravnanja z odpadki (odloki, pravilniki, programi, tarifni sistemi, sklepi, predlogi...),
- delo z javnostjo (priprava informativnih in strokovnih gradiv za občane in druge
- stranke, predavanja, organizacija strokovnih ekskurzij, Eko šole,...)
- uvajanje sistemov ločenega zbiranja odpadkov v lokalnih skupnostih, gospodarskih družbah ter ustanovah storitvenih dejavnosti,
- zbiranje vseh vrst odpadkov iz gospodinjstev, gospodarskih družb in ustanov storitvenih dejavnosti,
- zagotavljanje končne oskrbe za vse vrste odpadkov (razen nuklearnih),
- obdelava in predelava posameznih vrst odpadkov (kompo-

stiranje biorazgradljivih odpadkov, termična obdelava ostankov hrane, mehansko – biološka obdelava mešanih komunalnih odpadkov, ravnanje z izrabljenimi motornimi vozili, ravnanje z izrabljenimi gumami, ravnanje z blatom iz čistilnih naprav...),

- načrtovanje objektov in naprav za ravnanje z odpadki,
- upravljanje z objekti in napravami za ravnanje z odpadki (odlagališča odpadkov, zbirni centri, predelovalne naprave...),
- dobava sodobne opreme za ravnanje z odpadki (zabojniki, vozila, oprema za obdelavo in predelavo odpadkov...),
- izvoz odpadkov...
- itd.

Družba Saubermacher Sloveni-

Lenart, Center za ravnanje z odpadki

ja d.o.o. trenutno izvaja javno službo ravnanja z odpadki v 12 občinah upravnih enot Lenart in Gornja Radgona ter v občinah Šentilj in Hoče – Slivnica.

PREDSTAVITEV DRUŽBE ČISTO MESTO PTUJ d.o.o.

Podjetje Čisto mesto Ptuj d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 1991 kot družba v mešani lasti med podjetjema EKO Les in Komunalno podjetje Ptuj.

Današnja lastnika podjetja sta Saubermacher Slovenija d.o.o. (73%) in Komunalno podjetje Ptuj d.o.o. (27%).

Podjetje deluje na območju 17 občin Spodnjega Podravja (cca. 21.500 gospodinjstev in 64.000 prebivalcev).

Na območju teh občin je deluje 699 zbiralnic ločenih frakcij.

PREDLOG RAVNANJA Z ODPADKINA OBMOČJU OBČINE VITANJE

Na podlagi javnega razpisa Občine Vitanje za oddajo koncesije za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov, obdelave mešanih komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov je bila ponudba ponudnikov Saubermacher Slovenija d.o.o. iz Murske Sobote kot vodilnega ponudnika in ponudnika Čisto mesto Ptuj d.o.o., kot ostalega ponudnika v skupni ponudbi izbrana kot najugodnejša ponudba.

Koncesijski pogodbo za 15 letno izvajanje vseh štirih obveznih občinskih gospodarskih javnih služb s področja ravnanja z odpadki sta dne 8. 11. 2011 podpisala za naročnika, Občino Vitanje, g. Slavko Vetrih ter za izvajalca direktor družbe Saubermacher Slovenija d.o.o., g. Rudolf Horvat.

Družbi Saubermacher Slovenija d.o.o. in Čisto mesto Ptuj d.o.o. sta na javni razpis dali ponudbo, ki je usmerjena k doseganju naslednjih ciljev :

- zmanjševanje deleža odpadkov za odlaganje,

- povečevanje deleža odpadkov za porabo, uporabo in predelavo (snovno in energetsko izkoriščanje),
- zmanjševanje deleža biološko razgradljivih odpadkov v odpadkih, ki se odlagajo,
- aktivno sodelovanje javnosti pri gospodarjenju z odpadki, s poudarkom na zadovoljstvu naročnikov ter uporabnikov storitev javnih služb.

V skladu s koncesijsko pogodbo bomo do uveljavitve ponudbenih cen izvajali dejavnost na podlagi obstoječega sistema ravnanja z odpadki in z obstoječimi cenami.

Kot izvajalec bomo pričeli z operativnim zbiranjem odpadkov na območju Občine Vitanje s 1. januarjem 2012.

Za dodatne informacije smo na voljo po telefonu št.: 02/620-23-00 ali po elektronski pošti: odpadki@saubermacher.si.

Vsem občanom in občankam Občine Vitanje želimo v letu 2012 veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva, vsem proizvodnim in storitvenim subjektom pa uspešno poslovno leto.

Odlok o javnem redu in miru v občini Vitanje

Občinski svet Občine Vitanje je dne 15. 9. 2011 sprejel nov Odlok o javnem redu in miru. Prejšnji Odlok o javnem redu in miru v Občini Vitanje je bil sprejet v letu 1996 in dopolnjen 2011. V letu 2006 je bil sprejet nov Zakon o javnem redu in miru, ki je bil osnova za nov Odlok o javnem redu in miru v Občini Vitanje. V tem času je bil sprejet tudi nov Zakon o prekrških, ki je posegel na področje glob. S sprejemom odloka se bodo globe uskladile z novim Zakonom o prekrških in s prehodom valute iz tolarjev v evre. Na podlagi izrecne zakonske diktacije je nedopustno v občinskem odloku kot prekršek opredeliti ravnanje, ki je sankcionirano že z uredbo Vlade RS ali z zakonom. Uredba in zakon sta pravna akta s širšo (teritorialno) veljavo od občinskega odloka. Ponavljanje opisa prekrška iz zakona ali uredbe v občinskem odloku ni smiselno: kakršnokoli spreminjanje hierarhično višjega pravnega akta z nižjim aktom, ki velja le v delu države, pa je pravno nedopustno. V odloku iz leta 1996 so bile določbe, ki jih urejajo že področni zakoni (npr. Zakon o javnih zbiranjih, Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, Zakon o omejevanju porabe alkohola,...), in teh določb ni potrebno niti ni dovoljeno umeščati v občinski odlok.

In kaj so pglavitna določila novega odloka?

S tem odlokom so predpisani ukrepi za vzdrževanje javnega reda in miru, zdravja, čistoče, zunanega videza naselij in zelenih površin, ukrepi za zagotavljanje varstva ljudi in njihovega premoženja ter obveznosti lastnikov in vodnikov psov ter drugih lastnikov oziroma skrbnikov domačih živali v občini Vitanje.

Posebej bi opozorili na nekaj prepovedi in višino globe za kršitelje

posameznike. Med drugim je v odloku prepovedano:

- prati vozila na javnih površinah (– 40 EUR);
- zalivati vrtove, prati avtomobile ali na drug podoben način porabljati vodo iz javnega vodovodnega omrežja v času, ko je trošenje v te namene omejeno (– 40 EUR);
- prodajati pridelke ali izdelke na prireditvah brez dovoljenja prireditelja oziroma brez dovoljenja pristojnega upravnega organa (– 40 EUR);
- v bivalnem okolju sežigati oziroma kuriti na prostem travo, listje ali druge odpadke, če se s tem moti okolico ali povzroča nevarnost požarov (– 250 EUR);
- voditi živali, razen službenih psov in psov vodičev slepih, v trgovske, gostinske in druge javne lokale, na otroška igrišča, na zelenice, na pokopališča, na športna igrišča ter na javna prevozna sredstva (-250 EUR);
- na športnih igriščih, avtobusnih postajah ali drugih javnih prostorih in površinah zanemarjati red in čistočo, tako da se s tem kvari videz, onesnažuje okolje, moti okolica ali ogroža zdravje ljudi (- 250 EUR);
- Posebno poglavje je namenjeno obveznostim lastnikov in vodnikov psov. Ti so dolžni za psom počistiti pasje iztrebke. Za lastnika psa, ki ne počisti za psom, je v primeru onesnaženja s pasjim iztrebkom predpisana globa v višini 170 EUR.
- Nadzor izvajajo pooblaščenice uradne osebe Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

Mag. Nataša KOS, Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Delovanje medobčinskega inšpektorata in redarstva

Pooblašcene osebe (inšpektorja in občinski redarji) Medobčinskega inšpektorata in redarstva na območju Občine Vitanje največ nadzora opravljamo na področju cest, komunalnih odpadkov, odvajanju odpadnih voda in mirujočega prometa.

Pri svojem delu opažamo največ nepravilnosti zaradi preobremenjenosti cest s tovornimi vozili in s tem posledično opažamo povečano število poškodb voziščne konstrukcije. Prav tako se spravimo in vleka lesa izvaja že v vsakem letnem času, kar na razmočenem terenu še dodatno poslabša stanje cestnega telesa in bankin ter odvodnih jarkov.

Občine vlagajo veliko truda in sredstev v vzdrževanje kot tudi modernizacijo občinskih cest. Nemalokrat pa se pojavijo zapleti zaradi zahtev lastnikov priležnih zemljišč, ki nasprotujejo ureditvi odvodnjavanja in čiščenju oziroma vzdrževanju brežin. To lahko ima za posledico slabo vzdrževane bankine, zaraščene brežine, neurejeno odvodnjavanje, pomanjkanje prometne signalizacije in opreme, zmrzljinske poškodbe, slabo preglednost v križiščih in na priključkih. Vse to so nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki ovirajo promet in ogrožajo prometno varnost.

Opaziti je, da se je dvignila ekološka zavest, saj se na našem teritoriju ne povečuje število divjih odlagališč. Pregledano je bilo kar nekaj območij, kjer so le –ta. Ker gre v večini primerov za odlaganje gradbenih in kosovnih odpadkov v naravno okolje, je pri odkrivanju povzročiteljev zelo oteženo pridobivanje podatkov o njih. Ob pojavu novega odlagališča je potrebno hitro ukrepanje, saj se drugače lahko v zelo kratkem času količina odloženih odpadkov enormno poveča.

Pri odvajanju fekalnih in drugih odpadnih komunalnih voda se povečuje število pritožb v zvezi z emisijo odpadnih vod na zasebnih zemljiščih. V preteklosti so se brez kakršnekoli tehnične dokumentacije gradili kanalizacijski vodi v obstoječe obcestne jarke. Iztoki iz kanalizacijskih vodov pa so ponavadi speljani na nižje ležeča zasebna

zemljišča. Lastniki oškodovanih zemljišč zahtevajo, da se navedene nepravilnosti odpravijo. Pri tem pa so mnogokrat zaostreni medsebojni odnosi prijaviteljev in lastnikov zemljišč, po katerih naj bi se uredilo odvodnjavanje fekalnih in drugih odpadnih voda.

Občani sicer sprejemajo dejstvo, da je potrebno vozilo parkirati na primernem oziroma dovoljenem prostoru, saj z napačno parkiranim vozilom nemalokrat povzročijo težave drugim udeležencem v cestnem prometu in s tem ogrožajo njihovo varnost. Ne gre pa zanemariti tudi globe, ki jim je v teh primerih izrečena, vendar kljub navedenemu v nekaterih primerih ne upoštevajo prometnih znakov in obeležb s tega področja.

Delo medobčinskega inšpektorata in redarstva je in mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; pooblaščen uradna oseba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

mag. Nataša KOS

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Iz zapisnika 1. srečanja odborov in komisij za gospodarstvo

Sestanek odborov in komisij za gospodarstvo občin Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je 23. 11. 2011 v Domu krajanov Stranice sklical Odbor za gospodarstvo občine Zreče v sodelovanju z občinami Oplotnica, Slovenske Konjice in Vitanje ter Območno obrtno-podjetniško zbornico Slovenske Konjice. Vsebina sestanka je bila predstavitev odborov in komisij, ki delujejo na področju gospodarstva občin Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče, predstavitev primerov dobrih praks in vzpostavitev dialoga med ključnimi akterji v gospodarstvu.

Župan Občine Slovenske Konjice Miran Gorinšek je v nagovoru pozdravil novo pobudo. V nadaljevanju razprave je predlagal tudi vključitev kmetijsko svetovalne službe v prihodnje razprave, saj so le-te v veliki meri vezane na ekološko kmetovanje in domačo pridelavo živil, ki se je izkazala kot prevladujoča tema razprav. Opozoril je na pomen organiziranja lokalne prodajne mreže domačih izdelkov, urnike tržnic ter izobraževalne možnosti učenja osnov podjetništva za manjše pridelovalce in predelovalce.

Podžupan Občine Vitanje Milan Hrovat je izrekel podporo tovrstnemu povezovanju, izpostavil veliki projekt gradnje KSEVT-a v Vitanju (Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij), ki pomeni veliko priložnost razvoja za širše okolje.

Pri predstavitvi primerov dobrih praks so povedali:

- EKO kmetovanje - Bernard Sadek (predlagal povezovanje kmetov na območju, ponudil brezplačno strokovno pomoč, če bi jo potrebovali, in opozoril na lokalne odjemalce, ki v veliki meri pridelke nabavljajo drugje in ne pri domačinih).

- Socialno podjetništvo - Tadej Slapnik (Socialna ekonomija ponuja nove možnosti za inovativno zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin na trgu dela. Družbeni in okoljski problemi so velik izziv za organizacije tretjega sektorja oziroma tako imenovana socialna podjetja. S temi problemi bi se moral ta sektor soočiti v sodelovanju z državo, gospodarstvom in civilno družbo. V nekaterih uspešnih evropskih državah ta sektor zagotavlja tudi do 10% delovnih mest na celotnem trgu dela, v Sloveniji pa je še vedno v povojih. Spregovoril je o možnostih 100 % lokalne samooskrbe s hrano. Zaradi velikega zanimanja za omenjeno tematiko bo ta natančneje predstavljena na prihodnjem srečanju).

- Razvoj blagovne znamke »Okusi Rogle« in »Kulinarične poti in destinaciji

Rogla - Pohorje« - Marija Deu Vrečer (Na območju destinacije Rogla - Pohorje, ki zajema občine Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče, je bogata kulinarična in kulturna dediščina naših prednikov. Hrana, ki se pripravlja na sodoben način po kvalitetnih recepturah naših babic ter pripadajoče prireditve, bo skupaj z ostalimi kulinaričnimi in kulturnimi ponudniki, združena v prepoznavno blagovno znamko »Okusi Rogle«. Na ta način bodo povezani lokalni pridelovalci hrane, s tem pa se bo zagotovila večja samooskrba z lokalno pridelanimi kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Oblikovana bo celostna ponudba, v kateri bo sodelovala celotna družbena skupnost – občine, informacijsko – turistični centri, razna društva, kmetije, turistične kmetije, zasebni kulinarični ponudniki ter podjetja. Oblikovana bo blagovna znamka Okusi Rogle, s ciljem okrepiti prepoznavnost območja Rogla – Pohorje v Sloveniji in izven meja. Projekt »Kulinarične poti in destinaciji Rogla – Pohorje pa je tudi prejemnik nagrade Snovalec 2011).

- ODPOTUJ.NET – Jure Arnuš je predstavitev rezervacijski sistem, ki so ga povsem samostojno razvili v družbi Odpotuj.net, danes pa ga uporablja že 70% tour operaterjev in turističnih agencij v Sloveniji. Porodila se je ideja, da bi ta rezervacijski sistem uporabljali tudi na območju 7 občin, ki jih pokriva LAS Od Pohorja do Bohorja (zajete so vse 4 ciljne občine) in projekt prijavi na aktualni razpis. To bi vsem občinam omogočilo vzajemno rezerviranje namestitvenih kapacitet na omenjenem območju 7 občin).

V razpravi je bila poudarjena nujnost lokalnega povezovanja, organizacija prodajne mreže lokalnih izdelkov, povezovanje kmetov, učenje od uspešnih evropskih držav, izpostavljene so bile težave pri vzpostavljanju konstruktivnega dialoga z vladnimi službami in ministristvi, zapleteni postopki sprememb OPN-ov in drugi birokratski zapleti, poudarjena je bila nujnost medsebojnega trženja in ne zapiranja v lastne občinske meje, zmožnost skupnega nastopanja na trgu, izpostavljene so bile nekatere globalne teme, povezane z gospodarsko krizo, in veliko zanimanje za socialno podjetništvo, ki je v Sloveniji šele v povojih.

1. srečanje odborov in komisij za gospodarstvo občin Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je bilo ocenjeno kot uspešno. Naslednje srečanje bo gostila Občina Slovenske Konjice, in sicer v mesecu marcu 2012.

Povzetek iz zapisnika Tjaše Kangler, članice Odbora za gospodarstvo, podjetništvo in turizem Občine Slovenske Konjice pripravila Romana Holobar

Uspešno leto KTD Sv. Vid

V KTD Sveti Vid je bilo letošnje leto zelo uspešno. Dokončali smo obnovo preužitkarske hiše. S tem smo dosegli zastavljeni cilj prenove Beškovnikove domačije.

V njej smo že organizirali nekaj delavnic. V jesenskem času smo gostili že tudi prve obiskovalce, ki so si lahko ogledali dopolnjeno ponudbo Kašče in preužitkarske koč. Mlajši člani KTD so za obiskovalce pripravili dramski prikaz življenja in odnosov med gospodarico in preužitkarico.

Obiskovalci odhajajo z Beškovnikove domačije zelo zadovoljni, to pa nam daje novo motivacijo za nadaljnje delo.

Pri obnovi Beškovnikove domačije so sodelovali člani KTD, za strokovno pomoč pa smo hvaležni Tanji Gobec, Etno Eko in RTV Ljubljana za snemanje oddaje Ljudje in zemlja.

Vsem članom in sodelujočim pa želim vesel božič, srečno novo leto, veliko uspeha in sodelovanja v letu, ki prihaja.

Viktor Kotnik

Predsednik KTD Sveti Vid

Jesenski dnevi

Konjeniško jahalno društvo prijateljev »Petre« je tudi jesen preživel v naravi na konjskih hrbtih. Konec septembra smo se udeležili ogleda svetovnih tekem v Lipici, saj takšnih zanimivih tekem v Sloveniji ni. Udeležili smo se tudi pohodov, ki so jih pripravili člani nove Mislinjske konjenice in prehodili celo Mislinjsko dolino vse do Ribniške koč. V oktobru pa smo se odpravili v Virštanj (Florijana, Tina, Damjan, Urban) na pohod po Bučah. Skupaj s Šentflorijanskimi konjeniki pa so se odpravili na Ribniško Pohorje, kjer so se okrepčali na ekološki kmetiji Miklavž, v preurejeni preužitkarski hiši. Z dvema konjema pa sta se člana Marko in Urban odpravila kar dvakrat na eno in dvodnevno ježo po Gorenjski. Konec oktobra smo imeli kostanjev piknik. Kostanj sta priskrbela Stanko in Urban. Nabrala sta ga v Straži pri Socki, pekli pa Anja, Tilen in Urban v za to pripravljenem bobnu. Ob toplem kaminu smo jedli pečen kostanj in pili novi mošt-jabolčnik ter prisluhnili glasbi z radia, zraven pa tudi zapeli. V začetku novembra smo se zopet odpravili na izlet v Verono, kjer je vsako leto svetovna revija konj. Na to potovanje z avtobusom nas je odšlo kar 8 članov, skupaj s konjeniki iz Pirešice, Šaleka in Koroške ter CCC Legen. Tudi letos so se organizatorji v Veroni potrudili za doživetje nepozabne predstave s konji. Sredi novembra smo se izpred ranča, sedeža društva, odpravili na žeganje konj na Frankolovo kar z 8 konji. Konec tega meseca smo šli na pohod v Šmartno ob Paki: pot je potekala po obronkih meja s sosednjimi občinami, to pa so: Braslovče, Polzela, Velenje, Šoštanj in Mozirje. Trasa je dolga 30 km. Tja so odšli 4 konjeniki s konji (Milan, Damjan, Urban in Florijana). No, v

decembru pa smo jezdili že na Roglo in v Rakovec. Imeli bomo tudi zaključek leta, silvestrovanje in v začetku novega leta »karten špil« ter sodelovali na žeganju.

Ob koncu leta vam vsem, ki prebirate te vrstice, želimo srečno, uspešno, polno zdravlja in razumevanja leto »12«, blagoslova pa naj vam prinese božično drevesce.

Martica Sušec

Pripravljenost gasilskih enot

Mesec požarne varnosti je čas, ko se gasilska društva posvetijo lokalnim skupnostim. Način izberejo društva sama, vsem pa je skupno vodilo in priporočilo Uprave RS za zaščito in reševanje v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije. Letos je bilo vodilo Ste storili vse za varen dom? Ti plakati so opozarjali z vseh, za to namenjenih javnih prostorov – tudi v Vitanju. Opozarjali so na nevarnosti, ki prežijo v domu in njegovi okolici. Pa ste storili vse za varen dom? Vsi vemo, da v prvi vrsti sami skrbimo za lastne domove. Če pa razmere uidejo iz rok, pomagamo gasilci. Opažamo, da so domovi varni, vsaj kar se tiče statističnih podatkov v letošnjem letu.

V mesecu oktobru smo pripravili dneve odprtih vrat za naše najmlajše iz vrtca Vitanje, v osnovni šoli Vitanje izvedli evakuacijo in zaradi sušnega obdobja do danes opravili že približno 140 prevozov pitne vode.

Da pa operativni gasilci ne bi ostali brez kondicije, je operativno vodstvo pripravilo razne taktične vaje.

Prva odmevna taktična vaja je bila vaja GZ Zreče-Vitanje, ki jo je organiziralo naše društvo v odročni vasi Rakovec. Zagorelo je v stari šoli in v zapuščenem objektu, vmes, da se ne bi vaja prehitro končala, pa se je ogenj razširil še na travnik in gozd. Imeli smo tudi ponesrečenca. Ekipe so bile alarmirane preko pozivnikov in UKW radijskih postaj. Na požarišče smo prišli prvi mi, ker smo tudi bili prvi alarmirani, nato PGD Stranice, PGD Zreče in PGD Gorenje. Poveljstvo je velik poudarek dalo na varno in previdno vožnjo, uporabo osebne in skupne zaščitne opreme ter prikaz gašenja brez morebitnih materialnih škodnih posledic.

Vodja intervencije je bil poveljnik PGD Vitanje Damijan Jakop, ki je sprejemal gasilske enote in jim razporejal naloge. Mi smo iz vozila GVV-1 izvedli dva notranja napada na staro šolo in iz AC 16/60 dva zunanja napada na zapuščeni objekt s spodnje strani. PGD Stranice je iz orodnega vozila GVV-1 izvedlo klasični dvodelni napad z MB 16/8 na goreč travnik in gozd z napajanjem iz potoka. Imeli so veliko dela, saj so si morali najprej narediti zajetje v potoku in nato prenašati opremo v hrib ter še prikazati gašenje s peno. Iz GVC 24/50 pa so naredili dva napada na goreči zapuščeni objekt z zgornje strani. Člani PGD Gorenje so zavarovali stanovanjsko hišo s pomočjo hitre cevi iz GVC 24/50, nakazali napajanje GVC PGD Stranice, ostali člani iz GVM pa so pomagali pri napadih iz GVC PGD Stranice. Gasilci PGD Zreče so s pomočjo vozila HTV MB in bolničarjev reševali ponesrečenca, ki se je zastrupil s plinom in obležal na travniku. Iz GVC 24/50 so nakazali napajanje na GVV-1 in AC 16/60 PGD Vitanje, ostali operativci iz GVM pa so pomagali PGD Vitanje pri napadu na zapuščen objekt.

Operativno vodstvo je z vajo želelo preveriti usposobljenost operativnih gasilcev, rokovanje z opremo, uporabo UKW postaj, kar smo lepo demonstrirali. Sodelovali smo s člani iz drugih društev ter opravljali delo z njihovo opremo. Zelo je bilo zadovoljno z odzivnimi časi enot, delom enot, malo manj pa s pokritostjo signala za UKW postaje na rakovškem območju.

Vajo so si ogledali župan občine Vitanje Slavko Vetrih z ženo, predsednik GZ Zreče-Vitanje Simon Kotnik, poveljnik GZ Zreče-Vitanje Marijan Jelenko, domačini ter društveni tisk. Vsi gostje so skupno ugotovili: zaradi take odzivnosti prostovoljnih enot in dela se ni bati realnosti. Vsi pa so želeli, da bi se s takim namenom srečevali le na vajah. Vodstvo GZ Zreče-Vitanje je ponosno, saj se skupnih vaj vsako leto udeležuje več operativcev. Letos se nas je zbralo 54.

OPRAVIČILO

V prejšnji številki Vitanjčana sem v članku Nova podoba gasilskega doma po pomoti navedla nepravilno dejstvo o poklicnih gasilcih. Iz administracije nam je ušel podatek, da je prvi poklicni gasilec v Vitanju, nekdanji član PGD Vitanje, Albin Fijavž. Prizadetemu, ki me je osebno opozoril na to dejstvo, se iskreno opravičujem.

Snežana Čečko

Udeležba na vaji v Rakovcu.

Drugo vajo pa smo izvedli v kooperaciji s PGD Dolič-Šentflorjan na domačiji Pogladič v Spodnjem Doliču. Scenarij vaje je pripravil poveljnik PGD Dolič-Šentflorjan Boštjan Pavlič, ki si je lokacijo ogledal z našim poveljnikom Damijanom Jakopom.

Zagorelo je v svinjaku – črni kuhinji. Pogrešani sta bili dve osebi, ki naj bi se nahajali v objektu. Pretila je nevarnost, da bi se požar razširil na stanovanjsko hišo in hlev.

O nastali situaciji sta bili enoti obveščeni preko regijskih centrov za obveščanje in pozivnikov. Situacija je bila zrežirana tako, da so na kraj dogodka prvi prišli člani enote PGD Dolič-Šentflorjan z vozilom GVGP-1, iz katerega so pričeli gasiti goreči objekt ter iskali in reševali ponesrečenca, in z vozilom GVC 24/50, iz katerega so gasili goreči objekt in varovali stanovanjsko hišo. Vodja intervencije je bil podpoveljnik PGD Dolič-Šentflorjan, saj je poveljnik imel funkcijo centra za obveščanje. Takoj za njimi smo prišli mi z vozili PV-1 in GVV-1. Medtem ko sta se pripravljala dva uporabnika IDA iz PV-1, so člani iz GVV-1 naredili en napad s hitro cevjo na goreči objekt, z drugim pa so varovali hlev. Naša cisterna je prišla dobre tri minute za našim orodnim vozilom skupaj z GVM iz PGD Dolič-Šentflorjan. Naši člani so pripravili hitro cev za notranja napadalca, ki sta odšla reševati drugega ponesrečenca iz gorečega objekta. Po navodilih vodje intervencije sta reševala v zgornjih prostorih prizadetega objekta. Ostali člani PGD Dolič-Šentflorjan pa so pomagali pri napeljevanju razvodov in branili stanovanjsko hišo in hlev. Vaja je bila končana, ko so enote javile, da so rešile ponesrečenca, pogasile požar in obvarovale stanovanjsko hišo in hlev in ko je vodja intervencije po ogledu požarišča dal ukaz za pospravljanje orodja. Vajo so spremljali tudi gostje: predstavniki GZ Mislinjske doline in GZ Zreče-Vitanje, gospodar z družino in sosedje. Predstavniki GZ na izvedbo vaj niso imeli pripomb, le na mrzlo vreme, sta pa bila toliko bolj kritična poveljnika obeh enot. Apelirala sta na večjo pomoč med enotami in ravnanje v primeru, ko zatajijo sredstva obveščanja. Na koncu sta se zahvalila gospodarju za odstopljeno lokacijo in ponesrečencema, ki sta na koncu vaje ostala bolj ali manj nepoškodovana, za pomoč pri vaji.

Konec leta je pred vrati. Kot po navadi bomo s koledarji obiskali vsa gospodinjstva v občini Vitanje in osebno voščili vesele praznike. Vsem, katerim nismo mogli osebno voščiti, naj to storimo zdaj. Želimo vam varno, mirno in zdravo novo leto 2012.

Za PGD Vitanje
Snežana Čečko

Aktivnosti planinskega društva v jesenskem času

Dvodnevni pohod v Julijce

V septembru smo se planinci Vitanja odpravili na dvodnevno potepanje po Julijcih. Pohod smo pričeli v dolini Krme in se preko Bohinjskih vratc v 5 urah povzpeli do Vodnikovega doma na Velem polju. Ta »hitri« so se povzpeli po brezpotju tudi na planino Vernar (2225m). Popoldne smo imeli še toliko časa, da smo si ogledali planšarije na Velem polju. Drugi dan se je ena skupina planincev napotila na Ablanco (2004m) in Mali Draški vrh (2132m), potem pa še na Viševnik. Druga skupina se je preko Studorskega prevala napotila naravnost proti Viševniku, vendar zaradi dežja nobeni skupini ni uspelo osvojiti Viševnika (2050m). Predčasno smo zavili naravnost proti Rudnemu polju in jo odnesli samo z nekaj malega dežja. Na poti nazaj domov smo se ustavili na kravjem balu v Bohinju in na Bledu, kjer smo si privoščili kremne rezine.

Pohod po Jožetovi poti

V začetku oktobra smo se planinci in ljubitelji pohodništva že sedmič odpravili na »Jožetov pohod« po obronkih Vitanja. Tudi letos nas je spremljalo lepo vreme in krasen razgled po planinah okoli Vitanja in na samo Vitanje. Pot je skupina 14 pohodnikov opravila v petih urah. Tistim, ki ne hodite z nami, je lahko žal.

Izlet v neznano s kostanjem piknikom

V oktobru je kot vsako leto Planinsko društvo organiziralo »Izlet v neznano« v sodelovanju s PD Dobrna. Bilo nas je kar 54. Letos smo se podali do Pekelskih slapov v bližini Borovnice. Pred tem smo se ustavili v Bistri in si ogledali Slovenski tehniški muzej. Pot ob Pekelskih slapovih je bila čudovita, čeprav so bili slapovi bolj skromni zaradi suše v tem letnem času. Po dvournem vzponu nas je v vasi Pokojišče čakal sladek pečen kostanj. Po krajšem počitku je prišla na vrsto tudi nogometna tekma med Dobrno in Vitanjem, kar v planinskih čevljih. Bilo je prav zanimivo gledati, kako se mlajši in starejši podijo za žogo v lepem jesenskem popoldnevu. Prijetno utrujeni smo se zvečer vrnili v Vitanje.

Pohod od Litije do Čateža

12. novembra smo se planinci PD Vitanje odpravili na pohod od Litije do Čateža. Udeleženi nas je bilo 14. Po prijetni vožnji skozi Zasavje smo ob 8. uri prispeli na izhodišče v Litijo. Opravili smo štartne formalnosti in začeli pohod. Potekal je v lepem sončnem jesenskem dnevu in ob množici drugih udeležencev (cca 25000). Hodili smo po gozdnih in asfaltnih poteh. Med potjo je bilo možno poskušati in kupiti tako hrano

Na Studorskem prevalu s Triglavom v ozadju

Takole je lepo vreme spremljalo vitanjske planince

kot pijačo. Naša skupina se je na poti razdelila na dva dela in na cilj na Čatežu prispela v razmaku 15 minut. Zadnji del smo hodili po južnem delu poti. Po prihodu na Čatež smo še nekaj časa ostali in poslušali kulturni program. Proti Vitanju smo se odpeljali po Mirnski dolini in mimo Sevnice. Vsi udeleženci so bili zelo zadovoljni z lepo preživetim dnevom.

Za zaključek načrtujemo 26. 12. 2011 zimski pohod na Stolpnik na Konjiški gori. Pridružite se nam.

Zapisal: Damjan Fijavž

13. srečanje obrtnikov in podjetnikov občine Vitanje

V soboto, 19. 11. 2011, je potekalo že 13. srečanje obrtnikov in podjetnikov občine Vitanje.

Okoli 80 obrtnikov in podjetnikov se nas je zbralo v domu krajanov na Stranicah.

Nagovorili so nas župan občine Vitanje g. Slavko Vetrih, predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice Slov. Konjice, g. Marjan Borovnik, in podpredsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in predsednik upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije g. Štefan Grosar. Govorniki so poudarili velik pomen razvoja in ohranjanja delovnih mest, posebej pa so izpostavili težave, ki jih prinaša okolje, v katerem podjetniki v Sloveniji delujejo. Poleg plačilne nediscipline je zelo pereč zastoj investicij v razvoj novih izdelkov in tehnologij.

Od države se pričakuje več posluha in sodelovanja za reševanje težav, v katerih so se znašli obrtniki in podjetniki Slovenije.

Podeljena so bila tudi priznanja za večletno delo v obrti in podjetništvu.

Ob zvokih ansambla Vrt smo preživeli prijeten večer, ki je trajal skoraj do jutranjih ur.

V odboru za podjetništvo in drobno gospodarstvo si želimo, da bi v naslednjem letu srečanje lahko organizirali v domači dvorani in da bi bili z nami tudi tisti obrtniki in podjetniki Vitanja, ki se letos srečanja niso uspeli udeležiti.

Zapisal Peter Jelenko

Podelitev priznanj za dolgoletno delo v obrti in podjetništvu
Od leve proti desni:

Peter Jelenko - predsednik Odbora za drobno gospodarstvo in podjetništvo Občine Vitanje, Slavko Vetrih - župan občine Vitanje, Marjana Rančnik - nagrajenka za 15 let dela v podjetništvu, Marjan Borovnik - predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Slov. Konjice, Štefan Grosar - podpredsednik Obrtno podjetniške zbornice Slovenije in predsednik Upravnega odbora Obrtno podjetniške zbornice Slovenije, Slavko Gornjak - nagrajenec za 10 let dela v podjetništvu.

Projekt Starejši za boljšo kakovost življenja doma

Društvo upokojencev Vitanje ima že kar nekaj časa v planu, da se pridruži k projektu, ki ga vodi Zveza društev upokojencev Slovenije in ga izvaja že mnogo društev upokojencev, tudi naša sosednja društva. Projekt temelji na prostovoljstvu starejših v neposrednem okolju, saj poznajo razmere starejših ljudi in razmere njihovih družin, uživajo njihovo zaupanje in imajo kot predstavniki društva upokojencev kot najširše nevladne organizacije vpliv in možnost izvajanja programov za starejše.

Delovanje prostovoljcev v tem projektu je usmerjeno do vseh, ki so starejši od devetinšestdeset let, ne glede na to, ali si želijo kakšno pomoč ali čutijo le osamljenost in potrebujejo le več družabnosti, morda le kratek klepet ob kavi ali kozarčku. Mnogim malenkosti veliko pomenijo. Zato spoznajmo njihove potrebe in namige in jim omogočimo, da jim bo še lepše v tretjem življenjskem obdobju. Nekateri pa ste še čili in zdravi, zato ste vabljeni, da se pridružite prostovoljcem in osrečite svojega

vrstnika s kakšnim obiskom in krajsanjem njegovih težav. Hvaležen bo.

Društvo upokojencev Vitanje bo začelo aktivneje izvajati projekt v začetku naslednjega leta. Najprej bodo prostovoljci obiskali vse starejše, se z njimi pogovorili in evidentirali njihove morebitne potrebe in želje. V ta namen bodo vsi predhodno prejeli obvestilo o obisku in predvidenem razgovoru prostovoljca, s katerim boste dorekli, kaj bi si še želeli za lepše preživljanje starosti. Vemo, da vsega ne bo možno doseči. Mogoče bo pa že sama vzpodbuda k temu, da si med seboj pomagamo, se družimo, pripomogla k lepšemu in prijaznejšemu življenju.

Organizatorji projekta za boljšo kakovost življenja doma želimo, da s prostovoljci sodelujete, saj je cilj, da jim morebitne potrebe zaupate in jih poizkušamo skupno zadovoljiti v želji, da bo življenje prijaznejše.

*Društvo upokojencev Vitanje
Jože Hribernik, predsednik*

Pevska skupina DU Vitanje

padlim v drugi svetovni vojni. S pesmijo pa se poslovijo tudi od slehernega umrlega našega člana. Zbrali so tudi že toliko korajže, da enkrat letno nastopijo in pripravijo enourni program v Domu za ostarele v Topolšici in v Lambrehtovem domu v Konjicah. Letos so celo razmišljali o nastopu na medobčinskem srečanju upokojenskih pevskih zborov celjske regije, vendar jim je zmanjkalo poguma. Saj znanje imajo, pa tudi pesmi, ki jih pojejo, so izbrskali na opuščnem ognjišču in so zato za pevske poslušalce še posebej zanimive.

Za njihov trud smo jim hvaležni in upamo, da jim bo zdravje dopuščalo, da se bodo lahko še v nadalje obdržali v tej sestavi, jo mogoče celo razširili in gojili slovensko pesem za poslušalce, predvsem pa za svoje zadovoljstvo.

J. Hribernik

Pevska skupina DU Vitanje

V okviru dejavnosti Društva upokojencev Vitanje že skoraj desetletje deluje mešana pevska skupina, katere število se giblje med osmimi in dvanajstimi pevci in pevkami. Skupina pevcev je nastajala že pred tem, vendar je bolj organizirano pričela delovati pred osmimi leti, ko je vodenje prevzela gospa Agica Kotnik. Takrat so pričeli z rednimi vajami in pojavili so se na nastopih.

Nastopi pevske skupine upokojencev so še vedno bolj internega in lokalnega značaja. Pevci nastopajo na srečanjih upokojencev, na občnih zborih ter ob komemoracijah padlim talcem in Vitanjčanom,

Popravek k članku »Peta obletnica posvetitve

Brložnikove kapele«

Spoštovana g. Romana!

Najprej hvala, za objavljen članek v Vitanjčanu" Peta obletnica Brložnikove kapele".

Po prebiranju članka sem ugotovil, da sem naredil napako, zato bi prosil. če se lahko popravi v naslednji številki Vitanjčana, gre pa za čisto zadnji verz, ki je napisan na kapeli in bi moralo biti napisano tako . " POPOTNIK POSTOJ, OZRI SE NA ME, PLAČILO V NEBESIH ŽE ČAKA NA TE.!"

Za napako se opravičujem.

Lep pozdrav.

Tone Slatinek

Obnovljena obeležja

V Vitanju imamo nekaj spominskih obeležij iz časa NOB. Ta obeležja so:

- spominska plošča na kulturnem domu Vitanje 26 padlim borcem in žrtvam okupatorjevega nasilja,
- spomenik 10 ustreljenim talcem pri Šumejevi kapeli,
- spomenik 34 padlim borcem in talcem v narodno osvobodilni vojni na pokopališču.

Pred rušenjem kulturnega doma je bilo dogovorjeno, da se spominska plošča iz kulturnega doma prestavi k spomeniku na pokopališče. Pred kratkim je bila na spomenik 10 talcem pri Šumejevi kapeli nameščena tudi tabla z imeni ustreljenih talcev; obnovljena pa je bila tudi okolica tega spomenika.

Spodnji sliko prikazujeta obnovljeni obeležji pri Šumejevi kapeli in na pokopališču.

Krajevna organizacija združenja borcev za vrednote narodno osvobodilnega boja Vitanje, katere naloga je tudi skrb za ta obeležja, se zahvaljuje županu in Občini Vitanje za skrb za ta obeležja.

Viktor Jager

Obisk pri najstarejši občanki občine Vitanje

Člani Krajevne organizacije Rdečega križa Vitanje Jože Javornik in Adela Pačnik in župan Slavko Vetrih smo obiskali najstarejšo občanko, ki je prav na ta dan, 8. novembra 2011, praznovala 97. rojstni dan.

Poldika Sodin se je rodila 8.11.2014 v Strteniku pri sv. Barbari v občini Slov. Konjice. Komaj 14-letna je prišla v Vitanje k družini Wester (Jeromel) leta 1929. Sedaj živi v svoji hiši Pod Hriberco 5. Zanj skrbi sin Rado.

Poročila se je dvakrat, prvič s Hinkom Friškovcem in sta imela sina (že pokojni), drugič s Konradom Sodinom iz Stranic (že pokojni), s katerim sta imela sina in hčer. Ima 4 vnuke, 4 vnukinje in 8 pravnukov.

35 let je bila prodajalka mešanega blaga v Vitanju.

Živela je delavno in skromno. Še sedaj je zelo bistra, rada se zanima za življenje Vitanjčanov in kaj se novega dogaja v Vitanju. Njeno geslo za dolgo življenje je: kdor hoče dolgo živeti in srečo imeti, naj dela veselo in moli naj vmes.

Ko smo prinesli iskrene čestitke in zapeli Vse najboljše, so nas njeni domači (sin, hčerka in vnuk) lepo pogostili.

Ob visokem jubileju tudi na tem mestu izrekamo iskrene čestitke in želimo: še na mnoga leta!

Adela Pačnik

Delovanje Krajevne organizacije RK Vitanje

Krajevna organizacija RK Vitanje opravlja aktivnosti in naloge na lokalni ravni, ki so v skladu s smernicami mednarodne organizacije RK, s strategijo dela Rdečega križa Slovenije in programom dela Območnega združenja Rdečega križa Slovenske Konjice. Delo vseh prostovoljcev je povezano z lajšanjem stisk socialno šibkim družinam in posameznikom in s skrbjo za ranljive skupine, kamor sodijo otroci, starostniki, osamljeni in invalidi. V dneh, ki prihajajo, bomo prostovoljci RK Vitanje obiskali številne sokrajane tudi z namenom, da pokramljamo, da izmenjamo mnenja in da zberemo dovolj prostovoljnih prispevkov, da bomo naše poslanstvo lahko uspešno realizirali tudi v prihodnje.

Vsega in še več od zgoraj naštetega pa nikakor ne bi mogli izpeljati brez pomoči Občine Vitanje na čelu z županom Slavkom Vetrihom in podpore občinskega sveta. Občina Vitanje namreč redno sofinancira delovanje OZRK Slov. Konjice, delovanje Krajevne organizacije Vitanje in vsako leto poravnava vse stroške za srečanje ostarelih. Tudi letos smo 30. oktobra v gostišču Kuzman organizirali tovrstno srečanje, ki se ga je udeležilo blizu 100 povabljenih. Kulturni program so popestrili osnovnošolci iz Vitanja in kvartet AS. Prisotne so pozdravili predsednik KORK Vitanje Rajko Šojč, župan občine Vitanje Slavko Vetrih in sekretarka OZRK Slov. Konjice Renata Gabrovec.

Naj izkoristimo to priložnost, da se še enkrat zahvalimo občinskemu svetu in županu Občine Vitanje za vso podporo, ki jo nudijo naši organizaciji. Zahvaljujemo se tudi vsem krajanom Vitanja,

ki nam s svojimi prispevki omogočajo, da lahko pomagamo tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Prostovoljci KORK Vitanje

Zopet na začetku!

Ob novem letu obrnemo list v knjigi našega življenja; preden to storimo, pa želimo za hipec preleteti po tem izpolnjenem listu. Skoraj ne morem verjeti, da me je pot to leto zanesla med vas, v ta čudoviti del naše domovine, ki jo krasi še skoraj neokrnjena narava, s toliko studenčki, ki dajejo vodo ne samo kraju, temveč širši okolici. Verjetno se premalo zavedamo, kakšno bogastvo nam je zaupano, zato je potrebno narediti vse, da to naravo ohranimo in jo čim manj izmaličeno izročimo prihodnjim rodovom. Pravo bogastvo pa ste vi, prebivalci tega kraja: verni, delavni, pokončni, iznajdljivi, pripravljeni za sodelovanje, ko gre za skupno dobro.

V tem letu se je marsikaj zgodilo. Podčrtati želim le najpomembnejše stvari. Ne morem mimo obnove zunanjosti cerkve sv. Antona v Breznu, obnovljenega zvonika in prenovljenega ostrešja cerkve sv. Marjete v Sp. Doliču, delno prenovljenega župnišča, delno prenovljenega prezbiterija cerkve sv. Petra in Pavla. Vseh pet cerkva je del bogate dediščine in ponos tega kraja, pa tudi vere in dobrote. Zahvaljujem se vsem za vašo finančno pomoč, delo in sodelovanje. Se priporočam

Obnova cerkve sv. Marjete na Lošpergu

Zadnja leta je bilo izrečenih kar nekaj besed o tem, kam spada podružna cerkev sv. Marjete, v Vitanje ali k sv. Florjanu v Doliču, s tem pa tudi ali v Mariborsko nadškofijo ali Celjsko škofijo. Hvala Bogu, da se je za cerkev, ki jo je zob časa vsak dan bolj najedal in bi pred našimi očmi postala kup razvalin, zavzel celjski škof dr. Stanislav Lipovšek, ki si jo je lansko jesen prišel najprej osebno ogledat. Zbral je odgovorne može, tako občinske kot cerkvene, in sprejeli so sklep, da spada v vitanjsko župnijo, k sodelovanju pa sta povabljeni še sosednji župniji, kajti cerkva je vedno povezovala ljudi, ki tukaj živijo. Škof Lipovšek je obljubil tudi, da bo spremljal obnovo, in besedo je tudi držal. Tako je na Marjetino nedeljo (24. 7.), ko je po maši blagoslovil avtomobile in traktorje, prišel tudi na blagoslov obnovljenega zvonika (18. 9.), tretji obisk pa je bil pravo presenečenje. Ključar Vlado ga je obvestil, da bodo 20. oktobra zaključili dela pri prenovi ostrešja, in se pošalil, »če pride zabit zadnji žebelj«. Naenkrat se je pojavil pred cerkvijo in splezal na ostrežje cerkve, da bi tako pokazal, kako ceni delo vsakega, ki je dan za dnem prihajal in daroval svoj čas za obnovo te cerkve. Kar nekaj časa se je zadržal z možmi, se z njimi pogovarjal, prepeval. Cerkvica, ki je prej skoraj samevala, nas sedaj zbližuje, povezuje, ustvarja nova prijateljstva. Kako drugačna bi bila naša domovina, če bi bilo več takšnih zgledov!

p. Lojze Cvikl

Miklavž obiskal otroke na Paki

Pričakovanje Miklavža v otrocih vzbuja domišljijo, pri odraslih pa jo ponovno prebudi. Zato smo se vsi veselili 3. decembra, ko nas je tik pred mrakom obiskal Miklavž. Prispel je s sodobnim avtobusom, v spremstvu, angelčkov, parkljev in duhovnega pastirja. Po mnenju večine otrok, bi lahko parklji ostali kar v dolini. Otroci so se razveselili tradicionalnega darila, na Miklavža pa se bodo zagotovo spomnili spet, ko bodo v jaslice postavili prejete ovčke. Hvala vsem, ki ste pomagali in sodelovali.

N. P. Mlakar

Zahvalna nedelja

V tempu, s katerim hitimo skozi vsak dan, vse preveč pozabljamo na to, da se je Bogu in tudi sočloveku potrebno zahvaliti za uspešno in srečno preživet dan, za darove, starše, otroke, vodo, zrak, svobodo... Beseda hvala nam gre težko iz ust, čeprav nam vzame le nekaj stotink sekunde časa. Ljudje smo pač takšni, da v ugodju, ki nam je trenutno dano, ne pomislimo na to plat življenja. Na potrebo po zahvali nas večji del opomnijo nesreče, ko hitro pomislimo na Boga in se s prošnjami in hvalnicami zatečemo k Njemu. Ko pa je zopet vse dobro, se vrnemo na stara pota pozabe. Vsak naj se zazre vase, saj bo le v sebi našel odgovor, če se sploh kdaj zahvali Bogu in sočloveku in če je to dovolj.

Vsako leto se na zahvalno nedeljo Bogu še posebej zahvaljujemo za vse darove, ki smo jih bili deležni. Premalokrat pa se zavemo, da bi se morali zahvaliti vsak dan, ne samo na zahvalno nedeljo, saj je vsak dan zase poseben in ni zgolj naključje, da ga preživimo srečno, temveč ga preživimo srečno po Njegovi volji.

Tudi letos so bile na zahvalno nedeljo pri sv. mašah izrečene besede zahvale.

Gospod pater Lojze Cvikl je župljane nagovoril s temi besedami: "Priložnost, da se Bogu zahvalimo za vse darove: sadove narave, za duhovne darove, za to, da smemo biti občestvo bratov in sester. Letošnje leto imamo veliko vzrokov, da rečemo Bogu hvala:

Za mladinsko skupino, za zakonsko skupino, ki je pravkar zaživela, v nastajanju je ministrantska skupina; za vse sodelavce: ključarje vseh petih cerkva, ki se tako nesebično trudijo vsak za svojo cerkev, kot da bi to bila njihova hiša, hvala pevcem / tukaj mislim na vse zборе: moškega, mešanega, mladinskega in otroškega/ katehistinje, ŽPS, gospodarski svet, krasilce in čistilce cerkve, za bralce, naše vnete molivke in molivce, za našo gospodinjo, ...zahvala za obnovljeno župnišče – hvala vsem, ki ste pri tem sodelovali, tako župnišče postaja naš skupni dom, hvala vsem, ki ga vzdržujete in čistite, skrbite za kurjavo, zahvala za obnovljeno zunanost cerkve sv. Antona – hvala vsem, ki so pri tem sodelovali ali prispevali svoj dar, za dosedanjo obnovo cerkve sv. Marjete, hvala vsem, ki ste darovali les, denar ali svoj čas, za pripravo cerkve sv. Petra in Pavla – hvala vsem, ki ste pri tem sodelovali, za obnovljeno pokopališko kapelo, v kateri počiva msgr. Vili Gumilar, hvala vsem, ki ste pri tej akciji sodelovali, našemu zvonarju, ki skrbi, da nas zvonovi povabijo k molitvi Angelovega češčenja, k svetim daritvam ob nedeljah, praznikih in delavnikih, ob različnih urah in ob pogrebih, Zvezi soferjev in avtomehaničkov, ki poskrbijo za zapiranje cest ob procesijah.

Verjetno sem še kaj pozabil, izpuštil. Naj mi bo oproščeno! Danes se želim zahvaliti prav vsakemu, ki je na kakršen koli način prispeval svoj delež. Naj Bog povrne vsakemu za ta nesebičen trud!

Osebnost v tej vaši dobroti in pripravljenosti prispevati svoj delež v dobro našega župnijskega občestva vidim izraz vaše žive vere in predanosti Bogu!"

Pater Lojze Cvikl

Svojo zahvalo pa so izrekli tudi župljani. V cerkvi sv. Petra in Pavla je bila prebrana naslednja zahvala:

»Danes se Bogu zahvaljujemo za vse, kar je zraslo na naših

Sv. Miklavž na obisku v Vitanju

Težko si predstavljamo božično pričakovanje brez obiska sv. Miklavža. V Vitanje je do sedaj prihajal v kulturni dom. To leto nas je presenetil s svojo domiselnostjo, da bo šel po naših zaselkih. Našel je sodelavce tako na občini, župniji, še posebej v mladinski skupini. Izbral je šest postaj: cerkev sv. Antona v Breznu, garažo na Lošpergu, pod cerkvijo sv. Marjete, hišo g. Natalije na Paki, Kaščo na Hudinji, nekdanjo trgovino na Prevojah in župnijsko cerkev sv. Petra in Pavla v Vitanju. Za vsak kraj je bila odgovorna oseba, ki je prevzela organizacijo, tako glede prijav, kot tudi kraja in postrežbe. V obisk je bilo

poljih, vinogradih in sadovnjakih. Hvaležni smo prav za vse, kar je obrodila črna gruda. Hvala za ljubi kruhek. Veseli smo, da smo bili obvarovani pred hujšimi naravnimi ujmami. Zagotovo pa se danes zahvaljujemo tudi drug za drugega. Hvala, mama, za tvoje tople roke, hvala, oče, za dobro srce, hvala tebi, dragi mož in draga žena, da tukaj si ob meni in da pot najina je ena. O Bog, hvala za otroške oči, koliko sonca iz njih žari!

Iz naših src k Bogu pa danes hitijo tudi besede zahvale za Vas g. župnik. Srečni smo, da ste tukaj med nami in da s polno mero dobre volje, veselja in razumevanja vodite našo župnijo. Hvala Vam. Boga prosimo, da na Vašo pot vlije mnogo zdravja, varstva in blagoslova.«

Jožica Rotovnik

V cerkvi sv. Marjete pa so bile izrečene naslednje besede:

»Danes smo se pri sv. maši Bogu zahvaljevali za vse darove, ki smo jih prejeli v tem letu.

Dobremu Bogu pa se danes želimo še posebno zahvaliti za velik dar milosti, da je med nas poslal duhovnega pomočnika p. Lojzeta Cvikla, ki nas kot dobri pastir s svojim zgledom usmerja na prava pota.

Pater Lojze, hvala za Vašo odprtost in pripravljenost, da ste odgovorili na Božji klic in prišli med nas, in dobrega Boga prosimo, da bi ostali med nami.

V imenu faranov župnije Vitanje, še posebej vseh nas, ki smo danes zbrani tukaj pri podružni cerkvi sv. Marjete, Vam želimo še obilo Božjega blagoslova na vseh Vaših poteh in naj Vam dobri Bog povrne za vse dobro. V znamenje zahvale Vam izročamo hleb kruha - sad dela pridnih rok naših gospodinj.«

Nives Kričaj

Zatorej, za lepši in boljši svet, za prijaznejše in lažje bivanje s sočlovekom ne pozabite kdaj pa kdaj izreči besede HVALA!

Zbrala Jožica Rotovnik

„So poškodovani travniki in žito je požeto, spet življenja našega je minilo eno leto...“

Prišel je čas za brskanje po spominu, kaj smo uspeli realizirati, kaj se nam se je izmuznilo iz rok, a ne po krivdi TD Vitanje. Tu so upravičeni tehnični razlogi. Mislim namreč na veliko tradicionalno prireditev Holcerijo. Holcerijo vrsto let pripravlja TD s pomočjo občine in društev v Vitanju. Kar prehitro minevajo dnevi, a v Vitanju ostajajo želje društev za ureditev muzeja kulturne dediščine. Ponudila se nam je priložnost, da bi v prostorih v spodnji kuzmanovi žagi uredili muzej žagarstva, ker je lastnik občina Vitanje. Ponudbo za strokovno pomoč smo dobili od zavoda Etno eko Šentjur od etnologinje in kulturne antropologinje Janje Sivec in Tanje Gobec. Pri vseh posegih v objekt pa je potrebno sodelovanje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Celje. Z občino se bomo prijavili

tudi na razpis za finančna sredstva, ki jih bomo poleg prostovoljnega dela tudi nujno potrebovali. Tu se ponuja vzporedna navezava na prireditev Holcerija in interpretacijo dediščine gospodarstva in lesarstva v širšem okolju Vitanja. Upam, da bomo kar hitro uredili manjkajočo dokumentacijo in v spomladanskih dneh pričeli z nujnimi deli in ureditvijo okolice. Vse, ki imajo željo po lepo urejenem kraju in varstvu kulturne dediščine, predvsem članje TD: vabimo k sodelovanju in pomoč.

Vsem hvala za pomoč in sodelovanje. Ob izteku starega leta in prehodu v novo leto 2012 pa vse dobro in lepo.

*Za TD Vitanje
Jože Javornik*

Adventni venček

TD Vitanje vsako leto pripravi veliki adventni venček pred farno cerkvijo sv. Petra in Pavla. To je dan, ki se ga vsi veselimo in z veseljem pripravljamo vejice in okraske. Za prihajajoče praznične dni pa tole voščilo sledi:

Želimo, da v teh prazničnih dneh
na vsakem koraku
zažarel bi vesel nasmeh.
Naj prijazni decembrski možje
razveselijo še tako revno srce
in da bi vsi ljudje sveta
živeli brez gorja
in da zdravja ter srečnih trenutkov
nešteto vsem ljudem
prineslo bi novo leto.

Za TD zapisala Marinka Krajnc

Izlet v "Vulkanland" v Avstrijo

Bila je sobota, 22. oktobra, datum, ki smo ga izbrali za naš izlet - strokovno ekskurzijo v Avstrijo v Vulkanland.

Namen izleta je bil ogled primerov dobre prakse pri razvoju podeželja. Zelo poučno, vredno ogleda. S seboj smo povabili tudi člane kulturnega turističnega društva Sv. Vid.

Že zgodaj zjutraj smo krenili proti mejnemu prehodu Šentilj, kjer se nam je pridružil naš vodič mag. Bojan Mažgon, ki nas je vodil po lepi regiji Vulkanland in nam zelo približal te kraje, vasi in njihove prebivalce, kako so znali nekaj narediti iz podeželja, kjer se prej ni nič dogajalo in so mladi odhajali proč, podeželje pa je propadalo.

Najprej smo obiskali čokoladnico Zotter, kjer smo si ogledali proizvodnjo čokolade; seveda smo jo tudi pokušali. V tej čokoladnici, sredi majhne vasi v prelepi naravi je našlo delo preko 100 domačinov,

največ mladih.

Po tem ogledu smo se odpeljali do gradu Riegersburg, ki stoji na živi skali. Tam smo imeli predstavo s pticami roparicami. Bilo je čudovito, prav tako tudi vreme.

Ker pa se je bližal čas kosila, so nas popeljali na kmečki turizem "Zum Sterngucker". Tam smo okušali njihove dobrote: gobovo juho, ajdove žgance in domače mesne izdelke kmetije "Vulcano".

Pot smo nadaljevali do kmetije Hass, kjer imajo ogromne nasade jablan. Iz jabolk pridelujejo jabolčna vina in jabolčno penino "Caldera", kar smo tudi poskusili in lahko kupili.

Naslednja točka je bila obisk kmečkih žena "Eigenart" v Gnasu. Tam so nam poleg velike kmetije pokazali še posebno hišo v kateri je razstava domače umetnostne obrti in kjer se žene sestajajo in ustvarjajo čudovite izdelke iz domačih materialov iz tega

Izletniki pod gradom

Ogled roparic v akciji

okolja (slama, seno, storži, razna ročna dela (pletanje, kvačkanje, vezenje, nakit itd...).

Tu se med letom večkrat zberejo in prirejajo razne prireditve (tudi modno revijo), v adventnem času pa spletajo venčke, se družijo, prepevajo... Tu je pravo domače vzdušje.

Vseskozi pa je seveda naš vodič mag. Bojan Mažgon skrbel za dobro voljo, prevajanje in razlago, za kar se mu iz srca zahvaljujemo.

S svojim odličnim vodenjem nam je znal njihovo podeželje približati.

Preden pa smo odšli iz Avstrije, smo imeli postanek še v etno vinotoču v Ratchendorf. Tam smo si ogledali razstavo starin (starih biciklov, raznega orodja mizarja, tesarja, čevljarja itd...). Pogostili so nas s svojo poznano specialiteto "pečene krače".

Na tej kmetiji, združeni z vinotočem, imajo veliko živali

Izdelki domače obrti

Grad Riegersburg

(prašičke, zajčke, kokoši, kravice in konje, goske in purane). Največ zanimanja pa je bilo za kamele, ki so izza staje kar stegovale svoje glave, mi pa

smo se slikali z njimi. V poznih večernih urah smo se vrnili domov polni lepih doživetij.

Za TD zapisala Marinka Krajnc

Za dobro voljo sta poskrbela Slavkota.

Observatorij na kmetiji

Pokušina jabolčnega vina

Spet je tu praznični december

DRUSTVO KMETIC VITANJE

Na koledarju smo že obrnili zadnji list meseca. Kar prehitro so šli mimo nas ti dnevi, meseci in spet bo tu že novo leto.

Na adventnem venčku že prižigamo svečke, bližajo se nam prazniki, ki bodo zasipani z lepimi željami.

Ta prelepa letošnja jesen je nas obogatila, saj smo lahko postorili tudi veliko jesenskih opravil.

Tudi članice v društvu smo bile to jesen aktivne, saj smo si organizirale strokovno ekskurzijo v Belo Krajino. Med drugimi smo bile na kmetiji slovenskega prvaka v oranju, g. Filaka.

Kot vedno smo tudi to jesen pomagale, kjer je bilo potrebno, med drugim v Ponikvi ob vseslovenskem srečanju kmetov. Sodelovale smo pri Drobtinici...

Kot neko zahvalo za ves trud in opravljeno delo in na čast prazniku dneva kmetič smo se članice zbrale po zahvalni nedelji v mesecu novembru in si vzele čas zase. V goste smo povabile sorodno društvo iz Oplotnice. Članice so nas nasmejale z zanimivim skečem. Skupaj smo se imele res lepo.

UČILI SMO SE IZDELOVANJA JASLIC

Že dolgo sem si sama želela, da bi se naučila izdelovati jaslice iz testa. To sem predlagala v društvu. Organizirale smo si delavnico, na katero smo povabile gospo Vilmo Topolšek, ki sama izdeluje jaslice že vrsto let. Bile smo zelo vesele, da se je odzvala našemu vabilu in nam posredovala svoje znanje.

S seboj je prinesla že izdelane jaslice, da smo lahko videle, kakšne so kot končni izdelek. Na delavnici smo se naučile izdelovati figure, ostalo smo si lahko dokončale še doma. Najprej smo skupaj naredile testo, potem smo začele izdelovati figure. Naši prsti so bili na začetku bolj trdi pri oblikovanju, ko pa so nastajali izdelki, je bilo naše veselje še toliko večje. Pri delu smo se zelo sprostile, saj nam je gospa Vilma med delom

vedno kaj lepega povedala, nam pomagala in nas s svojim znanjem zelo obogatila.

Ko smo delo končale, smo bile zelo vesele in ponosne s svojimi izdelki. Postale smo res male umetnice. Vemo pa tudi, da vaja dela mojstra.

Zato smo gospe Vilmi res hvaležne, da si je vzela svoj dragoceni čas in nas naučila izdelovanja jaslic. Še enkrat velika hvala.

PREDAVANJE, KAKO SKRBETI ZA ZDRAVJE PREBAVIL

V četrtek, 8. decembra, smo v prostorih OŠ organizirale predavanje o prebavilih, ki ga je vodila dr. Jana Govc Eržen.

Moramo povedati, da je bila dr. Jana Govc Eržen zelo vesela našega povabila. Povedala je, da ima na Vitanje zelo lepe spomine, saj je pred leti vodila projekt ŽIVIMO ZDRAVO.

Predavala je o bolezni prebavil, predvsem raku. Omenila je dejavnike, ki povzročajo bolezni. Svetovala je, kako preprečevati bolezen. Zelo je poudarila, naj se prehranjujemo z doma pridelano hrano in jemo pogosto v manjših količinah.

Jožica Kuzman

Cerkveni pevski zbor Vitanje

V želji, da predstavimo delovanje cerkvenega pevskega zbora skozi zgodovino, se nam pogled najprej ustavi na prehodu prejšnjega stoletja. Takrat je zbor vodil organist g. Anton Poklič. Petje je bilo dvoglasno, kar pomeni, da so ženske pele sopran, moški pa alt. Zaradi prerane smrti organista je zbor prevzel g. Josip Biglez. V notnem arhivu zasledimo prvo omembo štiriglasnega petja pri božični pesmi »Božji nam je rojen Sin« in letnico 14. 12. 1914. Cerkevni zbor je takrat vodil organist g. Franc Magdič. Kot organista moramo omeniti tudi g. Karla Mavca, ki je zbor vodil za g. Magdičem, to je v obdobju prve svetovne vojne. Po njej pa je zbor v letu 1919 prevzel organist g. Alojz Poklič in ga vodil vse do leta 1976. Takrat je prevzel vodenje njegov sin g. Franc Poklič in zbor vodi še danes. Naš sedanji organist je pričel že s svojimi devetimi leti pomagati očetu pri orgljanju, zato leto 1976 za zbor ne predstavlja večjega pretresa, saj se pevci z novim organistom že od prej dobro poznajo.

Ob tem pa ne smemo pozabiti na naše najzvestejše člane, ki so v zboru peli dolga leta, nekateri celo 60 let. Zahvala Amaliji in Minki Poklič, Kristini Jakob, Francki Zintauer, Mihi Špegliju, Antonu in Francu Petaciji, Antonu Brodeju, Albinu Mlinšku, Petru Jelenku in Jerneju Kuzmanu st.. Trenutno ima najdaljšo dobo prepevanja v cerkvenem zboru član zbor Silvo Hlastec. Brez neomajne volje tako organistov kot tudi pevcev bi zbor težko obstal. Tako pa zbor v vseh teh letih ni nikoli prekinil svojega delovanja, kljub težkim trenutkom, v katerih se je včasih znašel. Zavedal se je svoje pglavitne naloge, da s svojim petjem slavi Boga.

V letih od 1998 pa do 2009 je zbor

Slika: Foto Bibré

deloval kot društvo s predsednikom Danilom Vivodom. Danes šteje 34 članov (16 pevk in 17 pevcev). Organist je g. Franc Poklič. Moški del zbora poje v cerkvi vsako prvo nedeljo v mesecu in tudi na pokopališču ob prvem novembru.

S pomočjo Občine Vitanje in z lastnimi sredstvi smo si pevci nabavili tudi novo garderobo. Tako se še z večjim veseljem udeležimo dekanijskih srečanj cerkvenih pevskega zbora kot tudi slovesnosti ob jubilejnih mašah, ki jih praznujejo naši dušni pastirji. Ne sodelujejo pa le v cerkvi ob nedeljah in vseh praznikih, temveč tudi na ostalih prireditvah v občini Vitanje. Nekajkrat se je zbor s svojim petjem

predstavil našim zamejcem v Galiciji na avstrijskem Koroškem in posnel za Radio Rogla dve pesmi, ki jih je predstavil na Gorenju.

Vsak zbor lahko preživi samo, če se pomlaja. Zato vabimo vse, ki jih zborovsko petje veseli, da se nam pridružite. Za preizkus glasbene sposobnosti se dogovorite z našim organistom g. Francem.

V prazničnih dneh, ki prihajajo, vam pevci želimo obilo Božjih blagoslovov, notranjega miru in vse dobro v letu, ki prihaja.

Martina in Rudi Hrovat

Otroški pevski zbor župnije Vitanje in pevska skupina Lučke

Poleg cerkvenega pevskega zbora v vitanjski župniji delujeta še otroški pevski zbor in pevska skupina Lučke.

Pri Lučkah poje 18 članov. Večina so to osnovnošolci (od 6. razreda naprej), kar nekaj pa je tudi srednješolk in dva študenta. Skupino vodi zborovodkinja Jerneja, v veliko pomoč pa ji je tudi brat Andrej, ki poskrbi za vso tehniko in spremljavo nekaterih pesmi. Pri slovesnejših mašah petje popestrijo še s flavto (Jelka) in kitarama (Jelka in Monika). Lučke so svojo pot pričele v letu 2007. Na začetku je bilo težko, ker se je bilo potrebno naučiti veliko pesmi. Po štirih letih je veliko lažje. Njihov repertoar sedaj obsega preko 110 pesmi iz vseh delov cerkvenega leta. S petjem sodelujejo pri nedeljskih in prazničnih mašah

ob desetih dvakrat do trikrat na mesec. Po dogovoru s Cerkvem pevskim zborom Vitanje pa včasih pojejo tudi pri jutranji maši. Poleg petja pri nedeljskih mašah z veseljem zapojejo tudi na porokah in pri krstu. Še posebej jim bo ostalo v spominu petje na poroki, ki je bila v novi cerkvi na Rogli. V letošnjem letu so se z otroškim zborom udeležili srečanja zborov naše dekanije v Novi Cerkvi. Skupaj z drugimi pevci so zapeli pri slovesni maši in nato preživeli še zabavno popoldne na župnijskem travniku. Da lahko s petjem uspešno sodelujejo pri mašah, so potrebne redne vaje. Imajo jih vsako soboto pred nedeljskimi mašami, pri katerih pojejo. Za slovesnejše maše pa imajo še dodatne vaje. Poleg vaj in petja pri mašah

pa se družijo tudi ob drugih priložnostih. Bili so na enotedenskih počitnicah v Strunjanu, na srečanju mladih v Stični, na tridnevem bivanju v Črešnjicah (kjer so združili prijetno s koristnim), za nagrado so se odpeljali na sladico v znano gostišče, pred praznikom sv. Cecilije pa jih je p. Cviki počastil s piko. Pevci se med seboj dobro razumejo in se veselijo vsake maše, ki jo dobro odpojejo, ker vedo, da so s tem nekomu polepšali dan.

Poleg Lučk pa je bil v lanskem septembru ustanovljen še Otroški pevski zbor župnije Vitanje. Zborček združuje pevke in pevce od 1. do 6. razreda, v njem pa so dobrodošli tudi pevci, ki še obiskujejo vrtec. Zbor trenutno šteje 17 članov in članic, kadarkoli pa se jim lahko pridruži še kakšen nov. Zbor vodita

Jerneja in Tadeja, s petjem pa sodeluje vsako tretjo nedeljo pri pozni sveti maši. Vaje so dvakrat na mesec od devetih do desetih v župnišču. Pri otroškem zborčku pojejo enostavnejše pesmice, ki pa so zabavne in prijetne za uho. Na vajah jih radi zapojejo ob spremljavi s CD-ja, zraven pa tudi zaplešejo. Mladi pevci se veselijo vsake nedelje, ko pojejo pri maši, še posebej pa jim bo v letošnjem letu ostalo v spominu dekanijsko srečanje pevskega zbora v Novi Cerkvi, petje pri pogrebni sveti maši in obisk picerije v Zrečah. Vsi pa se že veselijo 24. decembra, ko bodo skupaj z Lučkami zapeli pri družinski polnočnici, ki bo ob pol osmih zvečer v spodnji cerkvi. Lepo vabljeni!

Jerneja Vivod Ušen

Otroški pevski zbor in Lučke na srečanju zborov v Novi Cerkvi

Kdo je Ivan Kovačič - Efenka

Prispevek

Kdo je Ivan Kovačič Efenka

nam je prinesel

g. Franjo Marošek in ga

zaradi obsežnosti

objavljamo v dveh delih.

Njegovo delo je bil boj. Njegov boj, boj njegovih prijateljev, skupin in enot, ki jih je vodil. Te boje je bil za boljše in lepše življenje, za pravico in svobodo. Opisi teh bojev so njegov življenjepis.

Po rodu je Dolenjec, saj izhaja iz znanih uporniških krajev, katerih prebivalci so se znali boriti za svoje pravice. V njegovem času so ti kraji imeli razvito kmetško mladinsko gibanje, ki se je odlikovalo po izredni bojevitosti. Ni slučaj, da so bili iz teh krajev proglašeni kar štirje narodni heroji: Ivan Kovačič – Efenka, iz Podboršta pri Mirni peči, rojen 28. januarja 1921, komandant bataljona Jože Boldan – Silni iz Višen pri Ambrusu, Martin Kotar iz Velikega Bana ter komandir čete Ivan Hrovat – Žan s Krke. Iz teh krajev je bilo kar dvajset komandirjev čet.

Ivan Kovačič – Efenka je odšel k partizanom na Dolenjsko zgodaj leta 1942 iz Ljubljane kot pekovski pomočnik. Takoj je zbral četo borcev in postal njen komandir. To je bila znana Efenkova četa. Efenka je bil oborožen z znano pištolo s kratico FN in po njej je dobil partizansko ime Efenka. Njegova četa se je takrat zadrževala na grebenu Male gore blizu Svete Ane. Nastala je iz jedra šestih ljudi, med katerimi so bili: Branko Jerkič, Franc Bosnar – Breza in Alojz Žokalj – Džidži. Priključili so se jim še pribežniki, zasavski partizani, Revirska četa iz leta 1941 ter rudarji in delavci iz okolice Ribnice, pa tudi rešenci iz zajetega vlaka. Tako je narasla na 86 ljudi. Med njimi je bilo veliko komunistov in skojevcev, zato je uživala sloves partizanske udarne enote.

Efenka je znal dobro izoblikovati in vojaško organizirati enoto, ki ji je poveljeval. Del čete, okoli 50 borcev, je odbral kot gibljivo udarno skupino, bojevito, ki je stalno hodila iz boja v boj. Dočim je drugi del čete varoval taborišče, pripravljaj hrano in le občasno napadal železniško progo med Zlebičem in Staro cerkvijo. Tako se je Efenka znašel s svojo udarno skupino med enotami, ki so napadale Žužemberk.

Tu se je Efenka srečal s Stanetom Semičem – Dakijem. Oprijela sta se zamisli, da uničita postojanko v gradu Soteska, ker bi s tem zapečatila tudi usodo postojanke v Žužemberku. To pa se zaradi nepredvidenih dogodkov ni zgodilo. Vendar so se kasneje Italijani sami umaknili iz Žužemberka.

Tako je 13. julija 1942 prvi slovenski proletarski udarni bataljon pod vodstvom

Dakija vkorakal v Žužemberk. Takoj za njim pa je tja prišel s svojo četo tudi Efenka.

Ko so Italijani 15. 7. 1942 izpraznili Višnjo Goro, v Grosupljem pa začeli podirati barake, so nekateri mislili, da se bodo Italijani povsem umaknili z Dolenjskega. Takrat je bil Efenka ves prevzet z mislijo, kako bo s svojo udarno skupino tolkel po Italijanih, ko se bodo umikali. Njegova četa je bila poslana na levo stran Krke, da bi Italijanom vpadla v hrbet, ko se bodo umikali iz Zagrada.

Efenka je pripravil zasedo nad Marinčjo vasjo in Lešami. Toda že ob 2. uri so se Italijani že razvrstili v strelce. Takoj se je vnel boj, najprej na desni strani Krke. Italijani pa so se umaknili na levo stran v hrib in tam jih je pričakala Efenkova četa. Bitka je trajala eno uro, ko je Efenka zapovedal juriš. Padlo je 80 fašistov, le 20 je ostalo živih. Partizani pa so imeli enega mrtvega in dva ranjena.

Efenkova in Volkova četa sta morali zaobiti Zagradec, zato sta imeli daljšo pot in sta zamudili na zbornom mestu v Ambrus, kjer so bile druge čete že zbrane in poravnane. Priključili sta se jim. Čete sta pregledala Dušan Švara – Dule in Stanko Semič – Daki. Posebno pohvalo sta izrekla Volkovi in Efenkovi četi.

Akcija pri Marinči vasi je bila sijajna partizanska zmaga. Šlo je za najbolj domiselno in uspešno gibljivo zasedo, kar jih je bilo dotlej. Ivan Kovačič – Efenka je vodil enote in jih zasnoval po vseh vojaških pravilih. Predvsem je pomemben njegov »Juriš«, ki je bil zaukazan ob pravem času. »Juriš« Efenkovih in Volkovih borcev je bil tako in tako nekaj posebnega. Ta »Juriš« je potem postal posebnost Tomšičevih proletarcev, s katerim so se odlikovali pred vsemi drugimi partizanskimi enotami tudi na Štajerskem..

Efenko in Daki sta vzorno sodelovala. Nikoli jima ni šlo za to, kdo bo komu podrejen, marveč sta vedno upoštevala le hrabrost, skupne vojne namene, uničenje sovražnika in človeško ravnanje. Stremuše in tiste, ki so se pehali za vojaško slavo, sta odklanjala. Zgledno in spretno sta uporabljala manever z zaobhodi in hitrimi udari v hrbet. Znala sta uporabiti množico malih skupin, ki so v sovražnikove vrste vnašale zmedo in preplah.

Širše smo opisali prve boje in izkušnje, ki jih je vodil Efenka s svojo četo. Te so bile velika šola in značilne za vse kasnejše partizansko vojskovanje, tako za poveljnike, kot za njihove borce. V prvem letu vojskovanja je Efenka doživel šest zapletenih in ogorčenih borb. Trajale so po več ur ali ves dan. Na ta način so si v teh bojih vsi, poveljniki in borci, pridobili veliko izkušenj in mnoge spretnosti. Posebej so se usposobili puškomitraljezci. Izoblikovali so posebno obliko juriša v njegovi enoti, ki je postala posebnost in last Tomšičevcev: hrabro in hitro udariti povsod in brez odlašanja. Efen-

ka je imel odličen dar za pravilno presojo situacije in srečno roko pri izbiri ljudi na prvi pogled. Osebo je bil hraber, kot poveljnik pa demokratičen, ki za moštvo skrbi v vseh pogledih in pozna dušo partizana.

V Tomšičevo brigado je Efenka prišel med ustanovitvijo 20. 7. 1942 na cesti pri Stari Žagi. Takrat so v to brigado sprejemali le delegate in prostovoljce. Že avgusta 1942 je štela 500 mož, med njimi je bil Efenka komandir 1. čete, ki je dobila ime Nova Efenkova četa. Kmalu se je pričela silna Roška ofenziva, v kateri je Efenkova četa izvrševala važne naloge poveljstva slovenske partizanske vojske. Z drznimi akcijami in udarnimi patruljami je reševala posameznike, ki so se znašli obkoljeni ali v kakšni drugi nevarnosti. Prav v tej ofenzivi se je Efenkova četa blizu Mokronoga tudi prvič spopadla z belogardisti.

Po preureditvi brigade Toneta Tomšiča 20. 9. 1942 je Efenka postal komandir 3. čete 3. bataljona, ki je odigrala odločilno vlogo pri Jelenovem Žlebu. V spomin na to bitko je bil kasneje pod vodstvom Efenka postavljen spomenik, na katerem je zapisano: »Na tem mestu je 2.

oktobra 1942 Tomšičeva brigada uničila kolono 150 Italijanov in s tem pokazala, kakšna usoda čaka vsakogar, ki bi skušal napasti in zasesti slovensko zemljo.«

Dne 11. januarja 1943 je prišel v Tomšičevo brigado Boris Krajger in prinesel kadrovske spremembe. Za komandanta brigade je bil takrat imenovan Ivan Lokovšek – Jan, za namestnika komandanta 3. bataljona pa je bil postavljen Ivan Kovačič Efenka. Tu velja omeniti, da je takrat Efenkova četa pri Savčjem hribu pri Ambrusu ubila italijanskega polkovnika in njegovo obleko podarila Efenku, ki jo je dolgo časa ponosno nosil.

Spomladi 1943. je bila brigada znova preurejena z novim sposobnim kadrom. Tokratna mera za kadrovanje je bila vojaška izkušnja, usposobljenost in pogum, ne pa politična vzgojenost. In tu je bil Ivan Kovačič – Efenka imenovan za komandanta 3. bataljona. S tem bataljonom je Efenka sodeloval 26. 3. 1943 v veliki bitki pri Jelenovem Žlebu, kjer so partizani do kraja potolkli elitni italijanski bataljon divizije Mačercata.

Že 13. julija 1943 sta bili ustanovljeni 1. In 2. divizija NOV in POS. Tomšičeva brigada je bila vključena v 1. divizijo, katere komandant je postal dotedanji komandant Tomšičeve brigade Ivan Lokovšek – Jan, na njegovo mesto pa je bil postavljen Stane Semič – Daki, za namestnika komandanta Tomšičeve brigade pa Ivan Kovačič – Efenka.

Efenka je kmalu odšel v Višjo oficirsko šolo pri Glavnem štabu NOV in PO Hrvaške in jo uspešno končal 20. 9. 1943. Za nekaj časa je bil zadržan na razpoloženju, predvi-

den za komandanta novoustanovljene brigade, a že 19. 12. 1943 je bil imenovan za komandanta Tomšičeve brigade, ko je dotedanji komandant Stane Semič – Daki odšel v partijsko šolo CK KPS.

Tomšičeva brigada se je pričela pripravljati na pohod na Štajersko. Efenka jo je na ta pohod dobro pripravil in jo tudi zelo uspešno vodil. Kmalu in med prvimi se je zavedal težav skupnega pohoda, nato je že 8. februarja 1944 predlagal, da bi se s svojo brigado ločeno prebil na Pohorje. Komandant divizije Vasja Klanjšek pa je njegov predlog zavrnil. Tako je Tomšičeva brigada na pohodu v sestavi divizije marsikje reševala situacije, smelo prebijala nemške obroče, kadar je bila v predhodnici, pa tudi pomagala drugim brigadam pri prebojih, kadar so te prišle v težave.

Tako je bilo tudi v Spodnjem Doliču. Ker Šerčerjevi brigadi ni uspel pravočasen preboj, je Efenko poslal 3. bataljon Tomšičeve brigade v pomoč. Da bi opogumil borce, je sam zajahal konja in jih vodil na vzhodni strani Marjete. Gladko je prebil nemški obroč in prišel s svojim bataljonom na drugo stran, na Pohorje. Sedaj je bil odrezan od svoje brigade in od divizije. To, kar hočemo tu povedati, je to, da so Nemci ta preboj opazovali in se o tem pogovarjali v gostilni Kuzman v Vitanju. Pogovor je poslušal Kuzmanov sin Jernej, star 16 let, ki je dobro obvladal nemški jezik. V Kuzmanovi gostilni je bil namreč nemški štab severnega obkolitvenega obroča. Nemci so občudovali hrabrost partizanov in sposobnost njihovih komandantov, ki gredo na čelu svoje vojske in ji tiho poveljujejo. Borci pa jim zvesto sledijo. Zato so sposobni predreti obroč, kjerkoli bi si pač zamislili. Po proučevanju boja pri Spodnjem Doliču smo ugotovili, da ta pohvala in ta legenda pripada prav Efenku in njegovim borcem.

Na tem krvavem in mučeniškem pohodu so morali borci prestati najhujše napore, kar si jih more zamisliti človek. S tem ko je premagovala številčno nemško premoč, je 14. divizija do temeljev pretresla vso Štajersko in tako ustvarila ugodne razmere za splošno ljudsko vstajo.

Tomšičeva brigada si je pod vodstvom Efenka kmalu opomogla in se številčno okrepila. Vanjo so vstopali vedno novi in novi štajerski borci, predvsem ubežniki iz nemške vojske, v katero so bili prisilno mobilizirani. Ti so bili izurjeni vojaki. Efenka jih je zelo rad sprejemal v svojo brigado in bil ponosen na junaške borce. Nanje je prenašal taktiko partizanskega odprtega in neustrašnega boja z Nemci. Njegovo vodilo je bilo: sovražnika napasti, ne glede na številčno moč ali premoč, ter ga poraziti z domiselnimi taktičnimi prijemi ali z jurišem moža proti možu. Že spomladi 1944 so znova postali juriši prava moda, pripadnost Tomšičevemu herojskemu zgledu in poka-

zano junaštvo v boju pa prava čast.

V takih poletih je Tomšičeva brigada pod vodstvom Efenka čez poletje 1944 skupno z drugimi brigadami na Štajerskem pometla z mnogimi nemškimi postojankami na Pohorju in uničila postojanke na Pesku, na Ribniški in Mariborski koči, na Kozjanskem Kozje in ustvarila ogromno osvobojeno ozemlje v Savinjski dolini, na Pohorju in na Kozjanskem.

Sredi tega poleta je bil Efenka 25. junija 1944 imenovan za namestnika komandanta 14. divizije. Takrat je doživel tudi hudo nesrečo, ko je strela udarila v smreko v bližini njegovega ležišča. Nezvestnega je našel njegov dober tovariš že iz leta 1942, ko sta skupno v Dobropolju pripravljala drugo grupo odredov na odhod na Štajersko. Spominjam se, da je takrat Efenka kot pekovski pomočnik organiziral peko kruha borcem za na pot. Bil je dober organizator. Naneslo je, da je bil prav Franta Komel priča te Efenkove nesreče. Franta se dogodka spominja takole:

»Po borbah, ki sta jih imeli Pohorska in Bračičeva brigada okrog Kota nad Oplotnico poleti 1944, se je štab 14. divizije za nekaj dni ustavil nad vasjo Tinje na veliki kmetiji. Jaz sem bil tedaj v Bračičevi brigadi, ki je bila takrat skupaj s štabom divizije. Partizani so po napornih borbah, ki smo jih imeli, počivali. Spominjam se, da je bilo vreme takrat zelo nestanovitno. Občasno so se pojavile nevihte, ki so nam grenile razpoloženje.

V gospodarskih poslopih kmetije ni bilo dovolj prostora za vse nas, zato so si iznajdljivi fantje ob ograji dvorišča naredili nekakšen nadstrešek iz desk, ki so bile v bližini. Desk je bilo veliko, saj je imel kmet žago in je ob ograji zložil veliko skladovnico desk, da bi se na zraku sušile. S senika so prinesli seno in ga razprostrli pod nadstrešek, da bi tam lahko v miru spali. Ograja je bila pravzaprav vrsta visokih smrek, na katere je bila pripeta žica. Na drugi strani je bil pašnik, na katerem so se pasle krave in voli.

V štabu divizije je takrat Efenka opravljal dolžnost namestnika komandanta. Po kosilu so se borci zbrali na skednju, da bi imeli politično uro, tako da pod nastreškom ni bilo nobenega. Efenka je vzel odejo in ostalim rekel, da gre malo spat. Nobenemu ni povedal, kam gre.

Življenje v štabu in enotah je teklo normalno naprej. Nenadoma pa je nastala nevihta z močnim dežjem, grmenjem in treskanjem. Ko je že pojenjavala, je močno počilo in strela je udarila v eno od smrek. Ker je nehalo deževati in ker sem bil radoveden, sem šel pogledat, kako zgleda, ko strela razkolje smreko. Te smreke so bile oddaljene od hiše približno 30 metrov. Ko sem prišel v bližino, sem na drugi strani ograje zagledal na tleh dva vola in dve kravi,

druge pa so kot omotične tavale naokoli. Šel sem skozi ograjo in hotel videti, ali so te, ki so ležale na tleh, samo omotične. Ugotovil sem, da so mrtve. Vračal sem se skozi ograjo, da bi kmeta obvestil, kaj se mu je zgodilo. Ko sem šel mimo nadstrešnice, sem pogledal pod njo in tam videl ležati Efenka. Nekam čudno je hropel. Odhitel sem v hišo in takoj naredil preplah. Tovariši iz štaba so šli ponj in ga prinesli v sobo, kjer je bil štab. Posadili so ga na stol in pričeli klofutati, da bi ga zdramili iz nekakšne omotice. Spominim se tudi, da so ga polivali z vodo. Čez čas je prišel k sebi, a se ni spomnil ničesar.

Ko smo poskušali ugotoviti, kako se je nesreča zgodila, smo prišli do zaključka, da je bilo srečno naključje, da je ležal na senu in da ni bil tik ob ograji, temveč 4 metre vstran od tiste smreke, v katero je udarila strela. Dogodek nas je prizadel, saj smo imeli Efenka za izredno dobrega tovariša, hrabrega in preudarnega vodjo, ki je vedno imel zelo pozitiven odnos do ljudi okrog sebe. Bali smo se, da ga bomo izgubili.«

Ta strela in nesreča je Efenku poškodovala vid in tudi sluh ter mu pustila posledice za vse življenje.

S pomočjo dobrih in zvestih tovarišev je opravljal svoje naloge še naprej. Kmalu je za nekaj časa postal tudi namestnik komandanta 4. operativne cone.

Tedaj je glavno poveljstvo odločilo, da se 14. divizija premesti na sektor dolenjske pokrajine. Nasprotno mnenje je vseskozi zagovarjal podpolkovnik Efenka. A ko je prevzel poveljstvo nad divizijo, je za to svoje stališče imel še veliko več razlogov in utemeljitev. Tako pa ni mislil samo Efenka, takšnega mišljenja je bila večina starešin, pa tudi navadnih borcev.

Po rodu je bil Ivan Kovačič Efenka z Dolenjske. Vzljubil pa je štajerske kraje in ljudi, pogumne borce, ki mu jih je dala vstaja na Štajerskem, tako imenovana Velika štajerska pomlad. Tudi miselno se je Efenka popolnoma stopil s Štajerci. Iz tega je tudi razumeti, zakaj si je prav Celje izbral za kraj svojega življenja po vojaški službi. Njegov pogled pa je segal dalje preko Štajerske na Koroško, ko je spoznal kako kruto usodo raznarodovanja je doživljal tamkajšnji živelj dolgo po prvi svetovni vojni. Poznal pa je tudi Temeljne točke Osvobodilne fronte, ki so načrtovale osvoboditev in združitve vseh Slovencev, tudi tistih na Koroškem, ki so bili po prvi svetovni vojni krivično priključeni Avstriji. Kot izkušen vojak se je zavedal, da je to mogoče doseči le z vojaško silo. Njeno pravočasno navzočnost na Koroškem pa lahko omogočimo le tako, če bodo ob koncu vojne v teh predelih severne Slovenije močne partizanske sile sposobne osvoboditi Koroško, kajti gorski grebeni, Sava in ozki prelazi so močna ovira za hiter prodor in poseg centralnih sil na Koroško.

(Nadaljevanje v prihodnji številki.)

Božiček iz naše mladosti

Ko smo pred časom preurejali spletno stran naše občine, smo vanjo z velikim veseljem vnesli tudi rubriko »Koristne povezave«, kjer je urejen link na »Etnološke zbirke dokumentov o življenju v Vitanju«.

Gre za izjemno bogato slikovno gradivo, ki ga je leta 1963 na našem območju posnela ekipa raziskovalcev, ki jo je vodil zdaj že pokojni g. Janko Iršič.

Med izjemno zanimivimi posnetki in slikami sem odkril sliko, ki mi je še posebej ljuba. Na njej je Jožef Dobovičnik, katerega smo sokrajani Sp. Doliča in tudi drugi poznali predvsem kot Kremejekovega Pepeka. Z ženo Trezo, žensko izredno veselega in radovednega značaja, sta živela v skromni hiški v Sp. Doliču. K hiški je spadalo nekaj malega zemljišča in skromno gospodarsko poslopje, v bližini je nekoč delovala žaga.

Danes je od vseh poslopij ostala hiška, preurejena v vikend, in je v posesti družine Čas iz Velenja.

Naša omenjena sokrajana sta se preživljala na preprost način. Žena je pridno gospodinjala doma, mož pa je s konjičem ljudem opravljal različne prevoze – predvsem je bila dobrodošla dostava različne »fasnge« iz Vitanja. Nikoli ni zahteval velikega plačila, večkrat je bilo že dovolj »dva deci pri Slaperniku«. Na voz smo na naše veliko veselje velikokrat lahko prisledli tudi šolarji, ampak le takrat, kadar voz ni bil polno naložen. Vožnja je bila posebej dobrodošla, kadar smo v šolo hodili bosi in nas je pošteno pikalo na grobi makadamski cesti.

Doma sta Pepek in Treza redila prašiča, eno ali dve kozi in konja. Prvi, ki se ga spomnim, je bil normalne velikosti, na sliki pa je mali beli konjiček, ki ga je Pepek baje kupil zato, ker je porabil manj krme.

Še zanimivost, kako je Pepek poskrbel za krmo. Poleg male domače posesti je pokosil še večino brežin med cesto in potokom, ki bi v nasprotnem ostale zaraščene, kar se je tudi zgodilo kmalu potem,

Evropski projekt

Evropski projekt (Babilonski stolp) se ruši. Rešitelja sta Nemčija in Francija, ki ga pa v resnici po tihem pokopavata in ustanavljata novo skupno agencijo za izdelovanje vojaških ladij in podmornic. Začela se je tiha tekma za oboroževanje, čeprav je zaenkrat še vse ‘zavito v celofan’. To pa je zaskrbljujoče, saj kaže na daljše obdobje nevarnosti. Evropskim politikom se je stemnilo. Sprašujemo se, kaj se bo iz tega izcimilo. Začela se je evrska kriza, ki se iz dneva v dan veča. Vedno bolj je jasno, da so bile najpomembnejši razlog združevanja v Evropi finančne prednosti, vendar se ta zgodba bliža koncu. Evropski narodi naj bi postali ‘bratje’, vsaj navidez, a njihove banke ne želijo postati sestre, saj je dolžniška kriza smrt za banke. Prav tako so subvencije kljub videzu socialne politike marsikomu potuha. Papež Janez Pavel II. je trdil, da je ‘stabilni denar najboljša socialna politika’. Nekateri živijo razkošneje, kot jim razmere dopuščajo, več potrošijo, kot zaslužijo in pridelajo. Nekoč so ljudje trdo delali in skromno živeli, zdaj pa bi želeli živeti zabavno in razkošno, seveda s čim manj truda in dela. To pa ne gre v nedogled. Kriza, ki se nakazuje, je po Aristotelu ‘čas, ko se soočimo z resnico’. Jean Guilton pravi: »Kriza je neizprosni čas, ko preneha, kar je dotlej bilo, novo pa še ni nastalo, da bi staro zamenjalo.« Kaj bi tisto novo v tem primeru bilo, najbrž nihče ne ve.

Evropa ima za sabo žalostne izkušnje iz preteklosti. Po besedah Dietricha Bonhofferja je bila ‘zemeljski pekel’, ko je Nemčijo leta 1932 zajel ‘vihar blaznosti’ in ‘šok brezbožnega sveta’; temu je sledila ‘drama brezbožnega humanizma’, kakor je to stanje že leta 1945 poimenoval Henri de Lubac.

Projekt zedinjene Evrope je še vedno aktualen in nujno potreben. Vendar so z njim povezane močne zahteve: v sodobnem globaliziranem svetu bi moral na prvo mesto stopiti altruizem in zamenjati požrešnost, humanizem pa bi moral prevladati nad kapitalizmom. To je že 1931 izrazil božji služabnik Jakob Ukmar,

22 Vitančan

Foto: Arhiv Slovenskega etnografskega muzeja

ko je Pepek zaspal.

Na sliki je tudi »Kurnikov kozolc«, na katerem smo se neštetokrat igrali otroci na poti iz šole. Več kot čudež je bil, da ni nihče nikoli padel na tla, ko smo brezbrizno plezali po tramovju.

Odšla je mladost, odšla Pepek in Treza, izginil je kozolec...

Ostajajo na srečo nepopisno lepi spomini...

Slavko Vetrih

ko je govoril o sožitju narodov: »... ljudstvo ne potrebuje sovraštva in preganjanja, temveč potrebuje miru, dela in kruha ...«

Kako smo zašli v tako stanje, tako krizo? To je ‘proizvod’ sveta, ki zavrača vero in Boga. »Nihče ne mara nasvetov (danes: varčevanja), vsi pa radi vzamejo denar (danes: Grčija); torej je denar več vreden kot nasvet,« je že davno ugotovil Jonathan Swift. V tako postavljenem svetu je torej treba reševati denar, zato Evropa rešuje evro, rešitve pa ni! Ministri sestankujejo in se nasmihajo, a ne vedo za resnico, ki jo je povedal nemški pesnik Heinrich Heine (1797–1856), ko je stal pred staro stolno cerkvijo v Antwerpnu in ves začuden vzkliknil: »Da, tiste čase so ljudje še imeli vero. Mi imamo samo še mnenja. Toda z mnenji se ne grade katedrale.« Tudi evropske hiše ne bomo gradili z mnenji in ne zgolj z denarjem. Če bo evro temelj Evrope, ta ne bo obstala – kot ne obstoji hiša, zgrajena na pesku. Kriza vere pa je kriza hiše, zgrajene na pesku.

Evropejci smo ob drugih kontinentih v manjšini. Tudi Izraelci so bili v manjšini v primerjavi z Egipčani, Asirci, Babilonci, Grki ... Toda obdržali so se v moči razodete vere. Čas bo pokazal, ali se bomo obdržali z evrom ali pa tako, da se iskreno vrnemo k življenju po razodeti veri. Zastavlja se vprašanje, zakaj vedno znova ugotavljamo, kako zelo je imel Prešeren prav, ko je zapisal: »... kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta ...« Podobno je razmišljal tudi Tone Pavček: »... tako gre vse, kar lepega je, mimo / in mnogo nas je, revežev, pred zimo ...«

Vir: Naš vestnik, Trst, sept. 2011

Življenje in vera, str. 18

Evangelizacija današnjega sveta, str. 42

Sveta Gora 2011

P. Zdravko Jakop

Božič je pred nami

Dragi bratje in sestre, ljudje dobre volje!

Z današnjo četrto adventno nedeljo vstopamo v božični čas, ki ga bomo zaključili na praznik Jezusovega krsta (8. januarja)! To je srečni čas. Razodela se je Božja milost, ki prinaša odrešenje vsem ljudem. Bog se je razodel po stvarstvu. Razodel se je v svoji Besedi. Rabini so učili: »Ko je Sveti, ki naj bo hvaljen, razglasil Postavo, so ptički nehali letati, voli so zadržali mukanje, angeli so pobesili perutnice, serafi so prekinili trikratno hvalnico Svetemu, morje se ni zganilo. Svet se je pogreznil v najgloblji molk in zaslišal se je glas: Jaz sem Večni, tvoj Bog!« Človek je seveda premajhen, da bi mogel dojeti vse skrivnosti Postave, ki so hkrati skrivnosti narave. Nato se je razodel v učlovečeni Besedi. Nevidni Bog je v sveti noči postal viden in otipljiv: »Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo na lastne oči gledali, kar so otipale naše roke, vam oznanjamo: Besedo življenja« (1 Jn 1,1).

Kristus je rojen. Betlehemski hlevček je postal središče sveta. Bog od tedaj ni več navzoč v oblačnem in ognjenem stebru, ampak v človeku – v vsakem človeku. Prišel je na svet kot Luč, da bi razsvetlil vsakega človeka. Če se kljub temu »mračí«, je naša krivda, ker smo ljudje bolj vzljubili temo kot luč. Vendar je Kristus tako močna luč, da je nihče več ne more ugasniti. In v tem je naše nepremagljivo upanje: Luč je močnejša od teme! »Ne bojte se; glejte; oznanjam vam veliko veselje, veselje za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v Davidovem mestu Zveličar, ki je Kristus Gospod« (Lk 2,10-11).

Božič je verski praznik in zato tudi družinski. Družina je zibelka

Kam nas vodi politika enaindvajsetega stoletja?

Nekoliko nezanimiv naslov, pa vendar se v vprašanju skriva množica vprašanj in podvprašanj, odgovorov na vprašanja pa ni enostavno poiskati. Svetovna politika se vse bolj zavija v meglo in protislovja. V javnih govorih vse prevečkrat slišimo besede »globalizacija« in »finančna kriza«. Zaradi uredniških pravil se moram omejiti. Vsebina bo zato nekoliko okrnjena.

Čas je, da si ogledamo domačo politiko. Toliko opevana vlada »trojčka« je, kot je bilo pričakovano, padla na izpitu. Iz gospodarske krize nismo izšli okrepljeni, kot so nam obljubljali in še vedno trdijo, temveč močno oslabljeni in dodatno močno zadolženi. V času vladanja »trojčka« smo izgubili nekaj tisoč delovnih mest in pridobili nekaj novih milijonarjev. Prepotrebnih reform, čeprav težkih in za širšo družbo komaj ali nesprejemljivih, nismo znali, ali hoteli izpeljati. Afera je sledila aferi. Krivci znani, zakonodaja modro molči. Priča smo maratonskemu sojenju predvsem gospodarskega kriminala, brez vidnega uspeha. Še en dokaz več, kam vse segajo lovke hobotnice. Naslednja poteza bo zanesljivo vrivanje »pravih« kandidatov v politiko. Zopet načrtno! Ali si zagotoviti preboj ali izzvati politično krizo, to je namen. Obdobje politične krize in pomanjkanje nadzora je pravi čas za finančne špekulacije. Na tem področju smo se že dokazali. Nove stranke volivcem obljubljajo rožnato prihodnost. Vprašajmo se iskreno; na kakšni osnovi temeljijo obljube? Leto dva tisoč dvanajst bo vse prej kot lahko. To imejmo v mislih! Tolažba, da je kriza minila, je lažna. Resnica je, da so se države prekomerno zadolžile, gospodarstvo pa ni okrevalo. Iz tega sledi; življenjski standard, je nam všeč ali ne, se mora nujno znižati, javna poraba prav tako, predvsem pa moramo zajeziti gospodarski kriminal.. Pa ne samo navidezno. Tudi druga področja bodo prikrajšana. Ali si tega res želimo? Pa smo zopet pri predvolilnih obljubah. Resno se bojim, da bomo podprli napačnega kandidata, iz preprostega razloga; obljubljal bo nebesa! Trezno premislimo, kateri kandidat resnično čuti pripadnost našemu narodu. Tujec zanesljivo ne, pa naj se sme hlja še tako sladko! Kdo izkazuje nagnjenje do sumljivih poslov? In kdo se giba v kalnih vodah? Ne nasedajmo praznim obljubam. Da je politika umazana stvar, je že dolgo znano. Prehajanje kandidatov iz stranke v stranko pa jasno kaže njihove namene; brezpogojno poiskati si polno korito! Osebnو prepričanje je nepotrebno! Kako naj oseba s takšnim prepričanjem enakopravno in odgovorno soodloča pri

Izdelava in foto Jožica Kuzman

in varuhinja življenja od spočetja do naravne smrti. »Kdor reši eno samo življenje, reši ves svet. Kdor vzame eno življenje, poruši ves svet« (Talmud). Blagor človeku, ki odrašča v urejeni družini. V njej se lahko nauči vseh za življenje potrebnih kreposti. Naj bo nad tabo, slovenska družina, Božji blagoslov in priprošnja Svete družine. Veliko poslanstvo izpolnjuješ. Prenašaš »štafeto« življenja, zdravo preteklost in kulturno dediščino. Ostani trdna in zvesta svojemu poslanstvu! Odkar je prišel Kristus na svet, se ne more nič več povsem stemniti.

P. Zdravko Jakop

pomembnih državnih zadevah? Takšne ljudi vodi samo lastni interes, vpliv in denar! Na mestu je vprašanje: Ali je predsednik stranke, ki v svoje vrste sprejema takšne ljudi, vreden zaupanja? Bojim se, da ne! Imamo priložnost, izkoristimo jo. Napaka izpred treh let nas je drago stala. Če odkrito povemo, katerakoli vlada bi v času krize imela težave. Ne smemo pa spregledati, da je vlada trojčka storila preveč težkih napak in prekomerno povečala javni dolg. V teh resnih časih enake napake ne kaže ponoviti. S kom simpatizira bivši »trojček«, ni potrebno posebej poudarjati. Tako neodgovornega in ponižujočega ravnanja jim navzlic vseh slabostim nisem pripisoval. Tudi, če nam uspe v bodočo vlado pritegniti najboljše strokovnjake in zagotoviti složno delovanje, bo potrebno daljše obdobje trdega, predvsem pa načrtnega dela, šele potem bodo vidni prvi rezultati. V tem času smo močno odvisni predvsem od pravih odločitev vodstva, kajti v težkem položaju nismo samo mi, temveč ves svet. Če nam ne uspe oblikovati trdne vlade, nam poleg gospodarske grozi še politična kriza. Obojega pa si niti slučajno ne smemo in ne moremo dovoliti. Vzemimo si čas in budno spremljajmo dogodke, tako doma kot po svetu. Analizirajmo dogodke in marsikaj nam bo bolj jasno. Predvsem pa se ne slepimo. Na tujo pomoč se ne moremo zanašati, pomagati si moramo sami! Dober in odgovoren gospodar bo svojemu ljudstvu povedal resnico, četudi je težka Resnica pa je samo ena: »Manj trošiti in več ustvarjati«, predvsem pa pametno gospodariti. Vse velike obljube so prazne in imajo samo en cilj; priti na oblast! Način in sredstva niso pomembni.

Sem nestrankarski, se pravi, da nisem član nobene politične stranke, moram pa priznati, da se nagibam na stran poštenosti in dolgoročno naravnanih projektov. Predvsem pa sem patriot! Ko pa v zadnjem času spremljam delovanje posameznih strank, ugotavljam, da bo v bodoče potrebno stranke prevetriti in tiste člane, ki ne delujejo v okviru programa, izključiti. To je za stranke nujno, če hočejo obdržati ali povečati ugled.

Čas bo pokazal svoje, na nas pa je, da dobro premislimo in s polno odgovornostjo pomagamo sooblikovati dobro vlado, da bo kos številnim težavam, ki so pred njo. V igri je naša domovina, ne sosedova. To naj nam bo vodilo!

Peti november 2011

Jernej Fijavž tel: (03) 5775100

Vitančan 23

Iz vrtca

Za vrtec: dipl.vzg. Kristina Beškovnik

Policist na obisku

POLICIST NA OBISKU V VRTCU VITANJE

Kot vsako leto so tudi letos v vrtcu Vitanje izvajali projekt Varno na cesti, s katerim želijo otroke poučiti o prometu. Obiskal jih je tudi policist gospod Martin Smogavc, ki jim je povedal, kako poteka delo policistov, pokazal jim je svojo opremo. Imeli so možnost od blizu videti policijski avto, v katerem so lahko tudi malo posedeli. Seveda ni šlo brez sirene in lučk, ki jih policisti uporabijo, ko želijo koga ustaviti ali so na nujni vožnji. Otrokom je bilo zelo zanimivo. Policistu so zastavili tudi kakšno vprašanje, na koncu pa so se z njim tudi fotografirali. Ura s policistom je hitro minila, nekaj otrok pa se je že skoraj odločilo, da ko odrastejo, bodo tudi oni policisti.

Otroci so v sklopu projekta spoznavali tudi razna vozila, nekatera so si lahko pogledali od blizu.

1. razred

OBISK

Oktobra nas je obiskal policist, nato pa smo še mi obiskali gasilce. Zelo je bilo zanimivo.

Vozili smo se z gasilskim kombijem, se preskušali v »špricanju«, se oblekli v njihove obleke. Všeč mi je bilo tudi, ko smo se sladkali.

Katarina Ošlak, 1. razred

Izdelujemo objemčke.

EVROPSKA VAS

Danes smo imeli naravoslovni dan z naslovom Evropska vas. Blaž, Luka, Nika in Teja so igrali lutkovno predstavo. Blaž je igral hudobnega kralja, Nika je bila hudobna Katarina, Luka je bil vrtnar, kuhar in stražar. Tea je bila bolna mamica. Predstava je govorila o tem, kako je Katarina ozdravila bolno mamico in hudobnega kralja. Skupini je pomagala gospa Verica. Jaz, Tina in Nik smo risali miško ali zobno vilo, kako nam je nesla zob. Z nami je bila Nikina babica Marija. Žiga, Filip in ostali so delali prstke. Naučili so se tudi pesmico o prstkih, pomagala jim je Lukova mamica. Nato smo nastopali po skupinah. Gospa Breda je fotografirala in risbe ter fotografije razstavila.

Bilo mi je všeč in mislim, da je bilo tudi drugim.

Rok Rošar, 1. a

V kiparski delavnici

BILI SMO V KIPARSKI DELAVNICI IN KNJIŽNICI V CELJU

Všeč mi je bilo, ker smo lahko ustvarjali. - Luka

Hvala ge. Miheli, ker smo lahko pri njej izdelovali iz gline. - Filip

Praznična delavnica

PRAZNIČNA DELAVNICA S STARŠI

Že je tukaj mesec december, ko se v vrtcih veliko ustvarja in ko ustvarjajo tudi starši. Tako so v vrtcu Vitanje vzgojiteljice tudi letos povabile starše na novoletno delavnico, kjer so se lahko udeležili treh različnih delavnic. V prvi delavnici so lahko ustvarjali novoletne lučke, v drugi snežinke in v tretji venčke. Starši so se zelo potrudili in se udeležili vseh treh delavnic, svoje izdelke pa so lahko odnesli domov. Da so na delavnicah zelo uživali, je razvidno s fotografij.

GLASBENA PREDSTAVA ZA OTROKE

Mesec december je za otroke prav poseben mesec. V vrtcu krasijo smrekico, krasijo svojo igralnico, sadijo pšeničko, izdelujejo raznorazne izdelke, obiše jih dedek Mráz... Letos pa smo jim v vrtcu pripravili še posebno presenečenje. Otroke sta obiskala g. Franci Krevh (akademski glasbeni tolkalec, prof. tolkal) in gospod Marko Brdnik (prof. harmonike), ki sta jim izvedla glasbeno urico s tolkali in pesmijo. Otrokom sta tako predstavila tolkala iz različnih delov sveta ob spremljavi klaviatur in petja otrok. Tolkala sta predstavila na sproščen, malce šaljiv način in otroci so zelo uživali. Ves čas so tudi sodelovali s petjem, z odgovori. Tako so spoznali mali boben, veliki boben, činele, afriške bobne konge, gong... Preživeli so zabavno urico, v kateri so res uživali, saj so se veliko nasmejali, zapeli tudi nekaj pesmic, korakali kot vojaki, plaval z barčico, tisti najbolj pogumni pa so lahko poskusili igrati na tolkala.

Glasbena urica s tolkali in pesmijo

Evropska vas

V knjižnici v Celju

Groznovilca

Izdelali smo lahko snežaka. - Alja
Gospa Mojca nam je na zabaven način pokazala, kako se ravna s knjigami. - Katarina

V knjižnici je bilo lepo, ker smo se lahko igrali in gledali lepe knjige. - Alja

To pa še ni vse. Vsak dan se zgodi veliko novih stvari. Pri tem nam stojijo ob strani naši starši in stari starši. Tako je bilo tudi, ko smo izdelovali OBJEMČKE in GROZNOVILCO.

3. razred

BLIŽA SE KONEC LETA

Bliža se konec leta, v šoli smo že 4 mesece. Zelo veliko smo se že naučili. Znamo že poštevanke števil 2, 4, 5 in 10. Sodelovali smo na veliko projektih. Tam je bilo zelo lepo. Znamo že gladko brati in pisati s pisanicami. Zdaj se že učimo deljenja števil. Imamo učiteljico Lidijo Črešnik. Na koncu leta bomo vsi nastopali. Zelo se veselimo. Juhuu!

Tjaša Kodrun, 3. razred

Veselim se novega leta. Te štiri mesece smo se naučili veliko novega, npr. štiri poštevanke, poznamo že šestnajst pisanih črk, obravnavali smo Bilo je nekoč in svetlobo. Izvedeli smo tudi veliko o Hermanu Potočniku, znanem Vitanjčanu. Ogledali smo si tudi njegovo spominsko sobo. Bilo nam je lepo. Obiskali smo Cero in Policijsko postajo. Naredili smo ročice za Niveo, imeli smo kar nekaj športnih dni, najbolj mi je bil všeč pohod na Smereško peč. Ogledali smo si predstavo Volk in dva kozlička. Slikali smo panske končnice. Zdaj se pri glasbeni vzgoji učimo plesati. Pisali smo kar nekaj testov. Med počitnicami smo izdelali Groznovilco. Pripravljamo se na novoletni nastop.

Ana Ošlak, 3. razred

Lani smo sodelovali v projektu Modri Jan s Sončnimi sporočili in bili smo nagrajeni. Letos smo se spet prijavi na razpis. Izbrali smo temo Govoreče drevo. Nastalo je nekaj čudovitih del, vse pa bomo, spete v našo knjigo, poslali na natečaj. Vredno je prebrati nekaj sestavkov.

Za moje govoreče drevo sem izbrala hruško. Izbrala sem jo zato, ker mi je zaupala žalostno zgodbo. Začelo se je takole: veliko let je hruška rasla na travniku za našo hišo. Vsako pomlad je lepo zacvetela in vsako jesen je bogato obrodila. Nekega poletnega dne je proti večeru nastala huda nevihta, na nebu so se zbrali črni oblaki, veter je močno pihal. Hruško je podrlo na našo hišo, na oknih so popokale šipe, streha je bila poškodovana. V stanovanje je tekla voda. Mami in ati sta poklicala pomoč, mene je bilo strah. Hruško smo razrezali in drva pozimi skurili. Njena zgodba se je tako žalostno končala.

Špela Rošar, 3. r

Moje drevo je češnja. Stoji pred našo hišo. Dedi mi je povedal, da je stara več kot 50 let. Češnja mi je povedala žalostno zgodbo. V mladosti so jo večkrat presajali, preden so našli pravo mesto. Z veseljem je poglala močne korenine in visoko zrasla. Ker ima močne veje, daje prijetno senco v kateri se poleti hladimo. Vsako leto nam da obilo sladkih češenj, ker ve, da jih vsi radi jemo. Zdaj je zima in jo malo zebe, zato komaj čaka, da pride pomlad. Takrat je najlepša, okrašena s cvetovi. Je najlepša češnja v vasi.

Nejc Detiček, 3. r

4. razred

DELAVNICE: POVEM VAM NEKAJ O MADŽARSKI

Na šoli je potekal tehniški dan Evropska vas – Madžarska. Po zvočniku smo prisluhnili pozdravu v madžarščini in madžarski himni, nato pa pričeli delati v delavnicah. Kasneje sta nas obiskala tudi gosta iz Madžarske. Prosili smo ju, da sta nam zapela otroško madžarsko pesmico in izštevanko. Trudili smo se, da bi se ju naučili, a nam ni šlo. Madžarske besede so se nam zdele zelo težke. Nato sta si gosta skupaj z ravnateljico ogledala naše delavnice. Pohvalili so nas, da smo zelo ustvarjalni. Pri tem so sodelovali in nam veliko pomagali tudi starši.

Staša Hrzenjak

Skupina ZVONIK IZ LESA IN SLAME

Naša skupina je izdelovala značilen madžarski zvonik. Narejen je iz lesa in pokrit s slamo. Podatke o tem smo našli na internetu. Zvonik nam je iz lesenih deščic naredil moj stric Joži. K njemu sva na domačijo Žovsovih z mamo šla tudi po dve vreči slame. Sošolci in učiteljica so bili navdušeni nad mojo zamisljo.

Florjan Fijavž

Florjanova mama nam je vse dopoldne pomagala tudi v šoli. Skupaj smo zbirali šope slame in z njimi pokrivali streho zvonika. Pri tem smo morali biti precej natančni. Med delom se nam je pokvarila lepilna pištola. Poskusili smo jo popraviti, ampak zaman. Morali smo nadaljevati z neostik lepilom. Proti koncu so nam pomagali tudi sošolci, ki so prej končali svoje delo v delavnicah. Madžarski zvonik smo previdno in s ponosom odnesli na razstavo v jedilnico, kjer je bila skupna predstavitev vseh izdelkov. Vsi so nas pohvalili, posebej pa še gosta iz Madžarske.

*Florjan Fijavž, Jan Kremer, Leon Volavc
Pomagali so tudi Davorin Založnik, Jan Pušnik,
Gal Pesjak, Žiga Tisnikar*

Še nekaj volje in truda pa bomo naš zvonik spravili pod streho.

Skupina PUNČKE IZ CUNJ

Me smo izdelovale punčke iz cunj. Vsaka je izdelala svojo punčko. Pri šivanju nam je pomagala Nikova babica Martina. Doma nam je že prej izrezala kraj, me pa smo ga napolnile z vato. Potem je vsaka punčki po svoje narisala obraz in ji naredila lase. Sešile smo jim še oblačila, podobna madžarski narodni noši. Nekaterim to delo ni šlo lahko od rok, zato smo punčke dokončale kasneje. Nikova babica

nam je kasneje doma sešila tudi čevljičke. Izbrale smo si vsaka svoje in jim jih nadele. Naredile smo lepe punčke. Tudi drugim so bile všeč.

Tinkara Ravnak, Lucija Verboten, Monika Županc, Petra Brezlan

Koliko dela naš še čaka, vsaka punčka mora imeti več kril.

Skupina MADŽARSKA PUNČKA PIROŠKA

Na Madžarskem je doma punčka Piroška. To je punčka, ki je oblečena v barve Madžarske. Ob pomoči Janove mame smo jo izdelali tudi mi. Narisali smo jo na karton, jo izrezali in jo izdelali kot lepljenko.

Z delom smo bili zadovoljni, saj je bila zelo podobna pravi madžarski Piroški.

Staša Hrzenjak, Urška Čečko, Jan Kremer

Slika 3: Uganka za vas:« Kako se imenuje tale naša madžarska punčka?«

Ste vedeli, da je Madžarska dežela sončnic?

Skupina SONČNICE

Izdelovali smo sončnice. Vsak je naredil eno ali več sončnic. Iz rumenega krep papirja smo naredili trakove, jih nalepili na črn krog, sredino cvetov pa polepili z želodovimi kopicami ali sončničnimi

semeni. Za stebila smo vzeli tanjše veje in nanje pritrdili zelene liste iz kolaž papirja. Sončnice smo nato razporedili v visoko pleteno košaro in z njimi polepšali naš razstavni kotiček. Naši skupini je pri delu pomagala Stašina teta Lucija. Skupaj smo naredili zanimive in lepe sončnice.

Staša Hrzenjak, Urška Čečko, Jan Pušnik, Matej Verovnik, Davorin Založnik

Skupina VEZENJE

Na Madžarskem mame in babice učijo dekleta vesti. Zato smo se tudi mi odločili za takšno delo, le da so se vesti želeli naučiti tudi fantje. Našo delavnico vezenja je vodila ga. Irena Matijec. Pripravila nam je prtičke iz blaga in nanje narisala različne vzorce. Ko nam je razložila, kako se veze, smo poskusili tudi sami. Delo je potekalo počasi. Večkrat se nam je kaj zavozlalo in nismo znali sami naprej. Vezenje nam je bilo zanimivo, a zahtevno. Gospa Irena nas je pohvalila in rekla, da smo bili uspešni, fantje celo bolj kot dekleta.

Primož Jančič, Tilen Kričaj, Anja Kotnik, Lucija Jeseničnik, Katarina Višnar, Aljaž Lužnik, Nik Hrovat,

Tu je dokaz, da so se pri nas učili vesti tudi fantje.

Skupina PANJSKE KONČNICE

Madžarska je znana tudi po medu in madžarski čebeli. Posebni so tudi njihovi čebelnjaki in otroške igre. Te smo naslikali na panjske končnice. Madžarski otroci se zelo radi pogovarjajo, plavajo, igrajo družabne igre in plešejo.

Naši skupini je pomagala Nejčeva mama. Posebej nam je bilo všeč, ker nam je med delom povedala tudi nekaj šal. Pokazala nam je, kako se natančno riše in slika na manjše deščice. Morali smo biti vztrajni in natančni. Nastale so lepe slike. Sedaj krasijo hodnik pred našo učilnico.

Nejc Kuzman, Patricija Pesjak, Gal Pesjak, Žiga Tisnikar, Gašper Kušar

Slikanje na panjske končnice

Hvala vsem, ki ste nam priskočili na pomoč pri vodenju različnih delavnic in nam pomagali pri ustvarjanju izdelkov: Heleni Fijavž, Vlasti Kuzman, Vesni Zazijal, Luciji Hrzenjak; posebej pa še Ireni Matijec in Martini Oprešnik za podarjene kroje in prtičke.

Učiteljica Magda in učenci 4. razreda

KAKŠNE BARVE JE TEMA?

V ponedeljek smo pričakovali obisk. K nam je prišla ga. Aksinija, s katero smo se prvič srečali lansko šolsko leto. Najprej nam je pripovedovala o svojem otroštvu. Povedala nam je, kako je dobila takšno posebno ime. Njena starša sta bila pisatelja. Tudi sama je kot otrok izdala svojo prvo knjigo. Mislila je, da bo postala slavna pisateljica, a vse se je obrnilo na glavo. Tako sedaj opravlja poklic, kjer pomaga slabovidnim in slepim otrokom.

Pripovedovala nam je tudi o deklici, ki je imela bele lase, kožo in celo oči. Morala je nositi sončna očala, da ji svetloba ne bi poškodovala oči.

Zaradi vsega tega so se iz nje norčevali. In o tej deklici je potem napisala knjigo. Pokazala nam je tudi druge knjige, učbenike in pisavo za slabovidne in slepe.

Nato smo si nadeli posebna očala, da bi tudi sami videli, kako se počutijo slabovidni. S temi očali smo morali napisati na tablo svoje ime.

Ta ura je bila zelo poučna in zanimiva. Ga. Aksiniji se lepo zahvaljujemo za obisk in upamo, da bo še kdaj prišla v naš razred.

Lucija Jeseničnik

SPET JE TU PRAZNIČNI DECEMBER

Komaj sem čakal na ta mesec. Obiskal nas je že Miklavž, sedaj pa nestrno čakamo še dva dobra moža. Najbolj se veselim veliko različnih daril in seveda lučk, okraskov in božičnega drevesa. Upam, da bodo vsi otroci in tudi starši dobili taka darila, s katerimi bo vsak zadovoljen. Vsem pa želim, da bi bili zdravi, veseli in da bi se imeli radi.

Gašper Kušar

Božič je najlepši čas, po hišah diši po pecivu in veselju ob okraševanju jelke. Želim si, da bi božič prinesel ljudem veliko dobrega, novo leto pa srečo.

Lucija Jeseničnik

Vsem želim, da bi se imeli za praznike zelo lepo. Zase si želim veliko snega in da me božiček z darili posladka.

Primož Jančič

Božičku in dedku Mrazu bom napisala pesmico. V njej bom zapisala, kaj si želim. Prosim, ne pozabita je prebrati.

Monika Županc

Veliko drobnih daril, učencem veliko dobrih ocen, učiteljici pridne učence.

Aljaž Lužnik

Vsem želim veliko zdravja, veselja in ljubezni. Zase pa sani za zimske dni.

Jan Pušnik

Snežinke tiho padajo na tla in vsi se veselimo božiča. Želim si sestavljanke in da bi bil svet pravičen.

Nik Hrovat

5. razred

PRVI KULTURNI DAN

14. oktober je bil za mnoge izmed nas nekaj posebnega, saj smo odšli v lutkovno gledališče.

Zjutraj smo se v šoli najprej okrepili z malico, potem pa se z avtobusom odpeljali proti Mariboru. Pot je hitro minila in kmalu smo prispeli na cilj. Ker je bil avtobus prevrlik, da bi se prebil po vseh ozkih ulicah, smo zadnjih nekaj metrov morali peš. Med potjo smo si ogledali BIO tržnico, na Lentu pa najstarejšo vinsko trto na svetu. Stara je 400 let, iz njenega grozdja pa vsako leto iztisnejo prav posebno vino. Od blizu smo si ogledali še mogočno reko Dravo.

Čas do predstave je hitro tekkel in že smo vsotopili v gledališče. Ogledali smo si predstavo »ZAKAJ?« Z njeno pomočjo smo skušali najti odgovore na mnoga vprašanja iz življenja in narave, s katerimi navadno zasipamo naše starše in na katera včasih ti nimajo odgovorov. Bila mi je zelo všeč.

Po predstavi smo se vkrcali na avtobus in se polni lepih vtisov odpeljali proti domu.

Daša Poklič, 5. r

Slikanje pred najstarejšo vinsko trto)

MUZEJ NA PROSTEM V ROGATCU

V oktobru smo imeli skupaj s četrtošolci naravoslovni dan. Pred odhodom nas je učiteljica seznanila s programom in s pravili obnašanja na avtobusu in v muzeju.

Čeprav je bil mrzel in deževen dan, smo se polni pričakovanja odpeljali proti Rogatcu. Med potjo nam je ga. Jelka povedala veliko zanimivosti o krajih ob naši poti. V eni uri smo prispeli na cilj. Razdelili smo se v tri skupine in odšli v delavnice. V prvi delavnici smo iz pripravljenega testa oblikovali »žulike« in jih dali peči v krušno peč.

Vsak je v svoj kruhek odtisnil nekaj svojega, da ga je lahko prepoznal, ko je bil pečen. V drugi delavnici smo se najprej pogovarjali o čebelah, o čebelji družini in se seznanili s čebeljimi izdelki. Nato pa smo izdelali svečo iz čebeljega voska. Da je sveča stala pokonci, smo morali vosek natančno zviti. V tretji delavnici smo iz trstike izdelali piščal in nanjo tudi zaigrali nekaj narodnih pesmi. Po malici nam je vodička razkazala še muzej na prostem. Po ogledu smo si v trgovini z mešanim blagom kupili različne spominčke. Medtem

so bili kruhki, ki smo jih naredili, že pečeni. Še tople smo vzeli s seboj na avtobus in se posladkali z njimi.

Naravoslovni dan je bil zame zanimiv in poučen, doma pa me nanj spominja sveča in glasbilo.

Katrina Pogorevc, Julija Jakob, 5. r

ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA

Letos smo se petošolci odločili, da bomo pri zbiranju starega papirja med najboljšimi. Naša želja je, da premagamo šestošolce, ki so že vseskozi najboljši. V delo smo vložili veliko truda. Do tehtanja smo ga v garderobi »stražili«, da nam ga drugi ne bi jemali. Ko je bil papir stehšan, smo nestrno čakali na rezultate. V ponedeljek pa smo izvedeli, da so na prvem mestu še vedno šestošolci, mi pa smo dosegli odlično drugo mesto. Še se bomo trudili!

Čeprav se ni izteklo tako, kot smo želeli, je važnejše to, da v akciji sodelujemo vsi učenci naše šole in zberemo čim več odpadnega papirja.

Luka Jančič, 5. r

DRUGAČEN TEHNIŠKI DAN

V okviru Evropske vasi smo letos spoznali značilnosti Madžarske. V našem razredu smo izdelovali Rubikove kocke, pogrinjke z madžarskimi motivi in gibljive punčke - piroške. Pri delu sta nam pomagali in svetovali Aleševa in moja mama, za kar smo jima učenci nadvse hvaležni.

Luka Jančič, 5. r

Matematična delavnica 7

V petek, 11. 11. 2011, so učenci 7. razreda OŠ Vitanje pod vodstvom mag. Tilke Jakob pričeli z matematičnimi delavnicami na Gorenju nad Zrečami. Naučili so se veliko novih stvari, ki jim bodo v višjih razredih, pa tudi v življenju prišle zelo prav. Spoznali so, kako so računali stari Egipčani in Indijci, zidali gradove iz števk, iskali srečna števila, tlakovali, merili, s pomočjo vžigalic računali z rimskimi števili, iskali prave poti v labirintih, sestavljali matematične križanke, reševali sudoku, risali »kombinatorična« drevesa ...

Po napornem delu so se razvedrili v telovadnici. V nedeljo popoldan so izdelali še bilten, proti večeru pa so po učence prišli starši.

Anamarija Fijavž, 7. r.

Matematična delavnica 8

V petek, 25.11.2011, so se osmošolci OŠ Vitanje polni pričakovanja zbrali na Gorenju, kjer so ves vikend pod vodstvom mag. Tilke Jakob potekale matematične delavnice za učence, ki so izbrali matematiko za izbirni predmet.

Popoldan so se namestili v sobe, nato pa se je že začel pouk. Pričeli so s tangramom, tj. izdelavo likov iz kosov papirja. Po večerji so se ukvarjali z labirinti in grafi ter miselnimi igrami. Po nekajurnem sedenju so se razgibali v telovadnici z igro med dvema ognjema. Utrujeni so se pozno v noč odpravili spat.

V soboto dopoldan smo se ukvarjali z velikimi števili, kombinatoričnimi drevesi, merjenjem in odšli na matematični lov v naravo. Po kosilu jim je nenavadna aritmetika »kravžljala« možgane. Zvečer so sestavili (brez lepljenja) piramido iz dveh kosov papirja. Nato pa so se zabavali v telovadnici, tokrat s košarko.

V nedeljo so se poučili o zgodovini matematike, dobili so literaturo ter naredili vsak svojo seminarsko nalogo. V prostem času so v telovadnici igrali odbojko, nato pa naredili še zadnjo stvar: bilten, kjer so strnili delo 3 dni. Ko je bilo vse dokončano, so se polni novih doživetij odpravili domov. Učenci komaj čakajo, da bo leto naokoli in da se še zadnjič zberejo.

Klara Mavc, Tina Verdev, 8. r.

Devetošolci zadnjič na Gorenju

V petek, 2.12.2011, so se učenci 9. razreda OŠ Vitanje še zadnjič odpravili na Gorenje, kjer so pod vodstvom mag. Tilke Jakob izvajali matematične delavnice.

Ob 16. uri so se zbrali in po ogledu sob pričeli z delom. Po uvodu so se pričeli »spopadali« z nenavadno aritmetiko, nadaljevali s kombinatoriko in miselnimi igrami. Za »sladico« pa so se sladkali s šifriranjem devetošolcev. Po končanem delu so odšli še v telovadnico, nato pa spat. V soboto so izdelali Platonška telesa (četverec, šesterec, osmerec, dvanajsterec, dvajseterec), reševali diofantske enačbe, se odpravili na matematični lov in sestavljali miselne igre.

Med napornim delom so se razvedrili v telovadnici. V nedeljo so spoznali fraktale in izdelali bilten. Imeli so se lepo. Žal jim le to, da so odšli na Gorenje letos zadnjič.

Lucija Praprotnik, 9. r.

Namesto glave so polnili trebuščke

Na zadnji delovni dan v tednu, 18.11.2011, so v OŠ Vitanje imeli tradicionalni slovenski zajtrk. Ob tej priložnosti nas je obiskal Milan Hrovat, podžupan občine Vitanje.

Otroci so se medili z medom, ki so ga prispevali slovenski čebelarji, med njimi tudi čebelarji: J Tončka Jelenko, Bojan Koleša, Jernej Fijavž in Franjo Marošek. Ta je učence tudi obiskal in jim je pripravljen podariti svoj čebeljak, če bi se bil kdo pripravljen ukvarjati s čebelarjenjem. Anton Kuzman pa je prispeval mleko in otrokom omogočil, da sta kruh podjetja Žito in maslo Mlekarnice Celeia lažje zdrknila po grlu. Po sladkem zalogaju pa so pojedli še slastna jabolka, ki so zrasla v sadovnjaku Jožice Slatinek in Dejana Brečka. Med zajtrkovanjem so si gledali tudi del oddaje o čebelah, ki jo je posnel ribič Pepe. Lara Rotovnik, učenka 9. razreda, pa je pripravila nekaj informacij o zdravem zajtrku, zaradi katerega je odpadla skoraj cela šolska ura.

Lara Rotovnik, Tjaša Skarlovnik, 9. r

Kaj meni pomeni gledališče

V sredo, 26. 10. 2011, smo si učenci predmetne stopnje v Slovenskem narodnem gledališču Celje ogledali vsem znano Andersenovo delo Cesarjeva nova oblačila. Dramsko priredbo v slovenščini je za to gledališko predstavo napisal Milan Jesih.

Igra predstavlja življenje muhastega cesarja, ki je zelo predan modnim novostim. Njegov moto med drugim pravi, da obleka naredi človeka. Njegova garderoba vsebuje zelo razkošna oblačila, ki jih menja večkrat na dan. Ker pa je res velik modni navdušenec, mu ne sme uiti tudi obleka, ki mu jo ponudita dva sleparja. Le-ta naj bi imela lastnost, da je neumen človek ne vidi, in bi s tem prepoznal, kdo je nevreden položaja v njegovi družbi.

Predstava nam ponuja veliko naukov za življenje in je zaradi tega

Kako vidijo slabovidni

Četrtošolci so v ponedeljek, 5. decembra, tretjo uro preživeli malo drugače. Obiskala jih je učiteljica slepih in slabovidnih učencev ter pisateljica knjig za otroke ga. Aksinija Kermauner. Predstavila jim je začetke svojega pisanja knjig in nekaj dogodkov iz otroštva. Pokazala jim je svojo prvo knjigo Ples pravljic, ki jo je napisala že v OŠ.

Povedala jim je zgodbo o deklici, ki je imela redko bolezen albinizem. Na podlagi več primerov so učenci ugotovili, da smo ljudje različni. Pogovor je usmerila na slepe in slabovidne učence. Tudi oni so drugačni, a lahko prav tako počnejo stvari, ki jih počnemo mi, vendar na drugačen način. Ukvarjajo se s športom, obiskujejo lahko redne šole, berejo s povečanim tiskom ali v pisavi za slepe-braillovi pisavi.

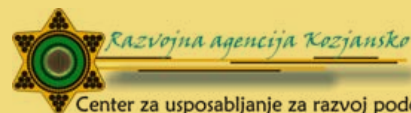
Gospa Aksinija je s sabo prinesla očala, s katerimi lahko vidimo na podoben način kot slepi in slabovidni. Vsak je z očali poskusil na tablo napisati svoje ime. Ker so pisali le po občutku, se jim ni zdelo le zabavno, ampak tudi težko. Z braillovo pisavo so spoznali, kako berejo slepi. Ogledali smo si knjigo za slabovidne, v kateri so bile črke povečane, slike pa živih barv.

Ta ura se je končala z novimi spoznanji o tem, kako se počutijo slepi in slabovidni. Vsaj za trenutek so se postavili v njihove čevlje.

Petra in Barbara, 6. r

LAS "Od Pohorja do Bohorja"

Lokalna akcijska skupina »Od Pohorja do Bohorja« objavlja

Javni poziv za oddajo predlogov projektov za izvajanje Lokalne razvojne strategije v letu 2012 občin Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje, Zreče.

Predmet poziva je dodelitev nepovratnih sredstev za izvedbo projektov, ki bodo prispevali k razvoju podeželja ter k uresničevanju ciljev zastavljenih v Lokalni razvojni strategiji na območju sedmih občin od Pohorja do Bohorja.

**Javni poziv je odprt od 8. novembra 2011
do 12. januarja 2012, do 12.00 ure.**

Javni poziv in razpisno dokumentacijo lahko potencialni prijavitelji natisnejo s spletne strani LAS: <http://las.ra-kozjansko.si/>, na kateri najdejo tudi vse druge podatke, povezane z izvedbo javnega poziva.

Program Leader je namenjen izboljšanju razvojnih možnosti podeželja ob izkoriščanju lokalnih virov in aktivni vlogi lokalnega prebivalstva.

Lokalna akcijska skupina »Od Pohorja do Bohorja« (LAS) je pripravila v obdobju od leta 2008 do 2011 že 39 projektov, od tega je 25 projektov zaključenih, ostali se še izvajajo. Skupna vrednost vseh potrjenih projektov znaša cca 1.170.704,00 EUR, od tega je znesek sofinanciranja Leader sredstev do 490.000,00 EUR.

Vsebine projektov so: ureditev tematskih/učnih/gozdnih/pohodnih poti, vzpostavitev kmečke tržnice, ureditev tematske zbirke, izboljšanje uporabe interneta na podeželju, razvijanje in spodbujanje podjetništva in dopolnilnih dejavnosti na podeželju, razvoj in trženje novih ekoturističnih produktov.

S tem javnim pozivom, na katerega se lahko prijavijo predstavniki različnih ciljnih skupin z izdelano projektno idejo, se zbirajo nove in inovativne projektne ideje, katerih izvedba se bo pričela v letu 2012 in bodo prispevale k izvajanju Lokalne razvojne strategije LAS ter njenih ciljev.

Društvo kmetič Lipa
Vitanje
vabi na

predavanje
Vse o zeliščnem vrtu,
ki bo
v četrtek, 23. 2. 2012,
ob 18.00 uri
v prostorih
Osnovne šole Vitanje.

Strokovnjakinja Nevenka Breznik
bo predavala, kaj izbrati,
kako posaditi
in za kaj uporabiti zelišča.

Vljudno vabljeni.

Prispevke za naslednjo številko
glasila pričakujemo
do 26. marca 2012,
po možnosti na disketi
ali v elektronski obliki na naslov:
info@vitanje.si.
Zaželele so
fotografije, pri katerih naj bo
naveden avtor in kaj predstavlja.

Policija ugotavlja, da se ob praznovanju božiča, novega leta, velike noči in ob drugih priložnostih množično uporabljajo različne vrste pirotehničnih izdelkov. Pri tem prihaja tudi do številnih telesnih poškodb, kršitev javnega reda in miru ter do materialne škode in pritožb občanov nad pretirano, nehumano ali objestno uporabo petard.

Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), moti živali ter onesnažuje okolje.

Uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le v času od 26. decembra do 2. januarja. Pri tem je potrebno upoštevati, da teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javni shodi in javne prireditve.

Prepovedana je tudi predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanja učinka, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava pirotehničnih izdelkov ter preprodaja.

Prodaja, posest in uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije 2 in 3, katerih glavni učinek je pok, je od leta 2008 prepovedana.

SAMO POD NADZOROM!

Pirotehnične izdelke, ki jih mladoletniki lahko uporabljajo, naj uporabljajo le pod nadzorom staršev ali skrbnikov.

Z nepravilno uporabo pirotehničnih izdelkov se lahko hudo telesno poškodujemo in tudi zanetimo požar. Ali je zadovoljstvo pri uporabi pirotehničnih izdelkov vredno teh posledic?

DOVOLJ IMAM POKANJA!

Policiisti opozarjajo vse, še posebej pa starše, na nevarnosti in posledice objestne, neprevidne, nepremišljene in zlonamerne uporabe pirotehničnih izdelkov, da bi preprečili telesne poškodbe, grobo ravnanje z živalmi, vznemirjenje občanov in materialno škodo.

Spoštujte pravico sosedov, otrok, starejših, da v miru uživajo praznike, zato ne mečite petard v njihovo bližino in pred njihove domove.

<http://www.policija.si/index.php/delovna-podroja/javni-red/preventiva>

Povzetek s spletne strani pripravila
mag. Nataša Kos:

Organko

VSA SLOVENIJA LOČUJE

Povprečna štiričlanska družina na teden pridelala približno 35 kilogramov odpadkov, od katerih biološki predstavljajo kar 30 odstotkov. Ti odpadki razpadajo, zaudarjajo, privabljajo mrčes in obenem obremenjujejo okolje s toplogrednimi plini ter onesnažujejo podtalnico. Prvi koraki k zmanjševanju količin odpadkov in razbremenjevanju okolja so ločeno zbiranje in recikliranje le-teh.

Od 1. julija 2011 vsi v Sloveniji ločujemo biološke odpadke. Gospodinjstva, podjetja, posamezniki. V skrbi za okolje in želji po prijetnejšem bivanju biološke odpadke ne odlagamo več v zabojnike za mešane odpadke. Za njih poskrbimo z zbiranjem v komunalnih zabojnikih za odvoz bioloških odpadkov ali z lastnim kompostiranjem. Na ta način skrbimo za okolje in pripomoremo za lepši danes in jutri.

Biološke odpadke lahko ločujemo tudi brez gnitja in neprijetnih vonjav

Dejstvo je, da večina bioloških odpadkov nastane v kuhinji in ker je sproti odnašanje zamudno, jih nekaj dni zbiramo v dragih in nerodnih biorazgradljivih vrečkah ter jih nato odnesemo v zabojnik ali na kompostnik. Težava je v tem, da biološki odpadki, zaradi prisotnosti zraka, začnejo gniti ter oddajati neprijetne vonjave in privabljati mrčes.

Rešitev brez uporabe vrečk, brez neprijetnih vonjav in brez nadležnega mrčesa ponujajo v podjetju Plastika Skaza, kjer proizvajajo koš za ločevanje bioloških odpadkov **Organko**.

Organko je funkcionalno izdelan in napreden koš iz reciklirane plastike, ki reši nelagodnosti pri zbiranju in ločevanju bioloških odpadkov v vsakem gospodinjstvu ali podjetju. Vanj lahko odlagamo vse vrste bioloških odpadkov, tudi citruse, bananine olupke, jajčne lupine in meso.

Do kakovostnega komposta v štirih tednih

Organka lahko postavimo v kuhinjo, omaro ali shrambo. Povprečna štiričlanska družina

16-litrski koš polni približno mesec dni. Med samim polnjenjem odpadkom vsakodnevno dodajamo naravni posip, imenovan Bokashi. Le-ta poskrbi, da se v košu namesto gnitja vzpostavi proces fermentacije. Vsebina se v košu tako brez vonja v celoti razgradi, pri čemer se pesticidi in ostale škodljive snovi razgradijo na okolju prijazne elemente.

Pri procesu fermentacije v košu nastaja tekočina, ki jo s pomočjo pipice na dnu koša vsakih nekaj dni odlijemo. Nerazredčeno lahko uporabljamo za vzdrževanje čistih odtokov, za oživljanje greznic, razredčimo z vodo v razmerju 1:200 pa uporabimo kot gnojilo za sobne in vrtnne rastline.

Ko je Organko poln, vsebino preprosto stresemo v zabojnik za biološke odpadke in pustimo v nadaljnjo obdelavo komunalnim podjetjem. Gospodinjstva z lastnim kompostnikom poln koš postavijo v prostor s sobno temperaturo in pustijo počivati (med tem časom začnejo s polnjenjem drugega koša). Po 14 dneh vsebina prvega koša v celoti fermentira in nastala zmes je pripravljena za kompostiranje. Koš izpraznimo na kompostniku. V 4 tednih bo iz odpadka nastal kompost I. kvalitete, primeren za nadaljnjo uporabo, tudi pridelavo hrane. Če vsebino zakopljemo v zemljo, se slednja v 4 tednih spremeni v črni humus. Pozitivne rezultate je certificiral Zavod za zdravstveno varstvo Republike Slovenije.

Kaj sodi v Organka

V Organka lahko odlagamo na koščke narezane kuhinjske ali manjše vrtnne biološke odpadke - hrano, sadje, zelenjavo, kavo, čajne vrečke, manjše kosti, sir, ribe, rože, robčke, celo citruse, bananine olupke, jajčne lupine in meso.

Vanj ne sodijo tekočine, maščobe, velike kosti, živalski iztrebki, ogorki, pepel, papir ipd.

Za več informacij o Organku lahko obiščete spletno stran www.organko.si.

Za Plastiko Skaza Barbara Ovčar

*Od 21. septembra 2011
do 15. decembra 2011
se je v naši občini rodilo
pet punčk
in trije fantki.*

*Staršem iskreno čestitamo,
novorojenčkom pa želimo
vse lepo v življenju.*

Slavko Vetrh, župan

Izberite storitve SiOL na širokopasovnem omrežju v vašem kraju

Telekom Slovenije, d.d., 1548 Ljubljana

Telekom Slovenije bo na optičnem omrežju odprtega širokopasovnega dostopa v naseljih **Brezen, Hudinja, Ljubnica, Paka, Spodnji Dolič, Stenica** in **Vitanjsko Skomarje** v kratkem začel ponujati **SiOL internet, telefonijo in televizijo**.

Krajane, ki naročila pri pooblaščenih prodajalcih Telekoma Slovenije še niste oddali, a želite vrhunske telekomunikacijske in multimedijske storitve, prijazno vabimo, da nas pokličete po telefonu na **03 428 3280** ali na **brezplačno številko 080 8000**.

Vsi zainteresirani krajani se lahko poleg ostalih storitev Telekoma Slovenije odločite za paket SiOL Trio, ki vsebuje ponudbo hitrega interneta, napredne televizije in sodobne telefonije po dostopnih cenah.

SiOL internet

- Hiter (do 100 MB /100 MB) in zanesljiv dostop
- 24-urna strokovna pomoč
- Brezplačni varnostni paket
- 10 MB prostora brezplačno ter druge spletne storitve

SiOL TV

- Več kot 150 programov
- Bogat nabor izbranih vsebin v videotekah, tudi v HD-ločljivosti
- Možnost snemanja in zaustavitve programa ter ogleda kasneje
- Media center ter druge napredne možnosti uporabe televizije

SiOL telefonija

- Cenejše telefoniranje
- Brezplačne dopolnilne storitve
- Nadzor nad porabo
- Urejanje nastavitvev prek spleta

Telekom Slovenije novim naročnikom nudi tudi posebne **akcijske ponudbe in druge ugodnosti**. Pod akcijskimi pogoji je na voljo oprema, kot sta napredna TV-komunikatorja SiOL BOX in SiOL BOX S, programske vsebine, možen pa je tudi nakup novega LED televizorja ali prenosnega računalnika pod izjemno ugodnimi pogoji. Naročniki storitev SiOL lahko sodelujejo tudi v programu zvestobe, kjer lahko izbirajo še med vrsto drugih ugodnosti.

S **kvaliteto storitev, zanesljivostjo delovanja, neprekinjeno podporo** ter **skrbjo za uporabnika** pri Telekomu Slovenije dokazujejo, da so zaupanja vreden ponudnik širokopasovnih storitev.

